

Hostpíkové občanské sdružení DUHA

8-9

Leontina Mašinová

10-11

Divadlo

12-13

Olda Velich

20-21

Bělohradské listy

Časopis Bělohradu a okolí

Vydáno 23. 7. 2010 • Ročník X • Cena 16,- Kč

4 / 2010

10. ročník

Objektivem Bělohradských listů

Letecký den u Chotče dne 10. 7. 2010

Požár trávy na Homolce

Foto:
Ladislav Stuchlík,
Pavel Janák,
Václav Lejdar,
Zdeněk Balabán,
Alena Fléglová,
Josef Vágenknecht

BĚLOHRADSKÉ LISTY

Časopis Bělohradu a okolí 4/2010

- 2 **OBJEKTIVEM
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ**
- 3 **FEJETON**
(SVATOPLUK HRNČÍŘ)
- 4 **ZEPTALI JSME SE ZA VÁS**
- 5 **STAROSTA ODPOVÍDÁ
ZM INFORMUJE**
- 6-7 **LÁZNĚ U STUDNĚ MARIÁNSKÉ
POD ZVIČINOU**
(PAVEL JANOUŠEK)
- 8-9 **HOSPICOVÉ OBČANSKÉ
SDRUŽENÍ DUHA**
(ANTONIE VANIŠOVÁ)
- 10-11 **DLOUHO JSEM O BĚLOHRADU
NEVĚDĚLA**
(HANA FRIEDRICHOVÁ)
- 12-13 **DIVADLO**
(EDUARD ČELIŠ)
- 14 **HŘÍDELEC - 50 LET
OD OTEVŘENÍ KULTURNÍHO DOMU**
(HANA MARIE KÖRNEROVÁ)
- 15 **DIAMANTOVÁ SVATBA**
(ANTONIE VANIŠOVÁ)
- 16 **LADISLAV VÍCH**
(EDUARD ČELIŠ)
- 17 **NĚMÝ SVĚDEK**
(ZDENĚK PRCHAL)
- 18 **Z DOPISŮ ČTENÁŘŮ**
- 19 **INFORMACE - REKLAMA**
- 20-21 **OLDA VELICH**
(EDUARD ČELIŠ)
- 22 **OSKAR TEIMER**
(HANA FAJKSOVÁ)
- 23 **STRAŠIDELNÁ BAŽANTNICE**
(JAROSLAV VOVES, PAVEL VALTERA,
VÁCLAV LEJDAR)

FOTOGRAFIE NA OBÁLCE

STR. 1 JAROSLAV VOVES

STRAŠIDELNÁ BAŽANTNICE

STR. 24 LADISLAV STUCHLÍK

FOLKLORNÍ SLAVNOSTI

„POD ZVIČINOU“

DALŠÍ ČÍSLO

BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ

VYJDE 24. 9. 2010

Bělohradské listy
Vydává Město Lázně Bělohrad
Vychází jako dvouměsíčník
Redakční rada: Ladislav Stuchlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš, Hana Friedrichová, Svatopluk Hrnčíř, Václav Lejdar, Josef Špür, Ing. Pavel Šubr, Mgr. Antonie Vanišová.
Povoleno MK ČR pod č. E 10901
Adresa: **Město Lázně Bělohrad**
Městské kulturní středisko,
Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad
Telefon: 739 629 482, Fax: 493 792 484
E-mail: mks@lazne-belohrad.cz
Grafika, sazba a tisk: tiskárna ARPA,
Kotkova 792, Dvůr Králové n. L.

Příběh jednoho obrazu

Na klukovské výpravy jsme se vydávali do všech světových stran. Na Hrádek, do Hůry, k Hlubokému, pod Zvičinu. Převážně nalehko, bez přítěže. Ale jednoho prázdninového dne jsme objevili krásné a zajímavé místo. Byl to cíp řídkého lesa nad Brtví a před údolím, kterým protéká potok Dubovec. Co však bylo důležité - do Dubovce z příkré skalnaté strže stékalo několik pramínek. Usoudili jsme, že musí jít o pitnou vodu, vytesali žlábek s nádržkou a našemu tábořišti, když mělo zdroj vody, už nic nescházelo. Do Modřínové osady a Údolíčka jsme od té doby putovali s tábornickou výstrojí. Na malém prostranství mezi modřínými jsme stavěli stan a opodál na mohutných balvanech jsme vesele i zklamaně ledacos kuchtili.

„Všimli jste si?“ ukazoval Slávek, sotva jsme se v tábořišti opět jednou zabydli. „Proč tam sedí?“

„Kdo?“ nechápal jsem.

„No, bělohradskéj milionář.“

Na svahu, pár desítek metrů od nás, seděl obtloustlý muž v ušmudlaných, zastříkaných montérkách, díval se na Bělohrad a snad cosi črtal do velkého bloku.

„Jakej milionář?“ vyprskl Pepík. „Vždyť je to Keller. Děda mu říká Stando. Copak se milionářům říká Stando?“

„A copak milionáři montují kola? Víš kolik jich už Kellerovi smontovali a prodali?“

„Keller je především natěrač. A maluje nápisy na obchody. Třeba na Filipovo pekařství,“ přidal se další táborník.

„Taky maluje obrazy. A sbírá vzácný kameny. Acháty, ametysty. Nebo zkamenělý dřeva. Má jich plný dvůr.“

Kulaťoučkého pána, který v Bělohradě postavil tři domy, jsme ještě chvíli sledovali, a když se konečně odkolébal, přesunul jsem se na místo, které opustil. A tak zásluhou podnikavého a přičinlivého pana Kellera jsem snad poprvé v životě zjistil, že se na náš Bělohrad s Pardoubkem a hradbou Chlumů moc krásně kouká. Škoda, že tu milionář pocákaný barvami neseděl delší dobu a nenamaloval to, co před sebou viděl.

Tato příhoda z dětství se mi vybavila, když jsem po mnoha letech stál před obrazem naší zmíněné bělohradské kotliny. Velký obraz ve zlatém rámu podepsaný Kellerem patřil mému strýčkovi Jaroslavu Sytařovi, který téměř celý život prožil v Bratislavě, kde vlastnil krejčovský závod. Jako důchodce se však vrátil do rodného kraje a spolu s ním se v Bělohradě octl i obraz malovaný milionářem.

„Já vím, není to žádné umění,“ řekl strejček, když viděl, co mě zaujalo, „ale obraz jsem si u Kellera objednal, aby se mi po Bělohradě nestýskalo. A představ si, že to fungovalo! Když jsem se v Bratislavě na obraz podíval a přepočítal mandelíky, které dnes už na polích nevidíš, namouduši, hned mi bylo líp.“

Svatopluk Hrnčíř, foto: Ladislav Stuchlík

Zeptali jsme se za vás

Neuvažujete o zřízení přípravné třídy pro žáky s odkladem na základní škole?

S touto otázkou se na mě v loňském i letošním roce obrátilo několik rodičů a jsem rád, že mohu problematiku kolem zřizování přípravných tříd prezentovat v BL.

Přípravnou třídu je možné zřizovat podle školského zákona na základě žádosti zřizovatele a se svolením krajského úřadu pro žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí. A to nejen pro žáky s odkladem, ale pro všechny děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Minimální počet žáků ve třídě je 7, maximální 15. Cílem zřízení přípravné třídy je napomoci vyrovnat nerovnoměrný vývoj předškolního dítěte, které má poradenským zařízením potvrzené, že patří mezi skupinu dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Jelikož počet dětí, kterým je udělován odklad, se každoročně pohybuje mezi 9 – 14 (záleží samozřejmě na tom, jak silný je populační ročník) a s přihlédnutím k tomu, že zdaleka ne všechny děti by získaly doporučení poradenského zařízení k zařazení do přípravné třídy, připadá mně úvaha o zřízení přípravné třídy pouze pro děti s odkladem naprosto nereálná.

Pokud je dítěti udělen odklad, je v rozhodnutí o udělení odkladu v souladu se školským zákonem vždy uvedeno doporučení, aby dítě navštěvovalo předškolní zařízení za účelem vyrovnání vývoje. Školní vzdělávací program Bělohradské mateřské školy je v tomto smyslu potřebám předškolních dětí s odkladem dostatečně přizpůsoben.

Vzhledem k tomu, že počet žáků s potvrzením, že patří do skupiny sociálně znevýhodněných žáků, lze v posledních letech počítat na jednotlivce a s přihlédnutím k tomu, že na naší škole pracuje asistent pro tyto žáky, o otevření přípravné třídy neuvažuji.

Pro doplnění ještě uvádím, jak zákon definuje sociální znevýhodnění:

- a) rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy,
- b) nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo
- c) postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu.

*Ing. Jaroslav Jirásko,
ředitel ZŠ K. V. Raise Lázně Bělohrad*

Jak Bělohradská mateřská škola zajišťuje přípravu dětí s odkladem povinné školní docházky?

Děti s odkladem povinné školní docházky se v naší mateřské škole vzdělávají dle individuálních vzdělávacích plánů, které jsou vypracovávány na základě vyšetření a doporučení odborných poradenských zařízení - PPP nebo SPC. Tyto plány jsou konzultovány a podepisovány rodiči. Kromě běžné výchovně vzdělávací práce jsou s dětmi cíleně prováděny činnosti zaměřené na rozvoj jejich problematických oblastí. Rodiče mají dále možnost využít nabídky speciálního pedagoga, který v mateřské škole pracuje. Nabízí jim konzultace, chirofonetické ošetřování a speciálně pedagogickou práci.

*Jana Feixová,
ředitelka Bělohradské mateřské školy*

Má přeložka silnic v Lázních Bělohradě šanci?

Úvodem je třeba říci, že pořád má. Několikaleté přípravy projektu ze strany vedení města by mohly sklízet ovoce.

Kdyby.

Stav silniční sítě je zanedbaný, což není pro účastníka silničního provozu záležitost neznámá. Podle různých expertních metod se uvádějí částky kolem 6 – 8 miliard Kč. To je sice jen teorie, ale poměrně objektivně popisuje stav našich silnic. Přesto všechno kraj, který je od roku 2000 majitelem silnic II. a III. třídy, není schopen finance potřebné k opravě zajistit. Potřeby kraje totiž nutno spravedlivě rozdělit mezi zdravotnictví, sociální služby, školství a v neposlední řadě i v péči o životní prostředí a zemědělství. K tomu je třeba připočíst potřeby pro výkon státní správy, činnosti občanských sdružení všech možných zaměření, sportovních a kulturních společenství apod. A to jsem určitě neuvedl vše.

Vrátíme se zpět na silnice. Nepochopitelným způsobem zahájená restrukturalizace našeho hospodářství na začátku 90. let minulého století, vyhnala dopravu sypkých substrátů, stavebních hmot a i výrobků všech odvětví průmyslu ze železnice na silnici. Naše silnice na provoz současných vozidel nebyly připraveny. Zatímco na Slovensku obchvaty či přeložky silnic velkých měst byly samozřejmostí, v Čechách platily jiné priority. Nechci se však vracet do historie, to by nic stejně nepřineslo. Jaká je však současná situace? Jen malý příklad. Jeden z největších průmyslových závodů v našem kraji Auto Kvasiny vyrábí dnes na 560 aut denně. Při průměrné délce 4 metry by auta seřazená za sebou představovala kolonu v délce cca 2.240 m. Asi si ani jeden z nás nedovede představit co je to za množství dílů, materiálu a komponentů, které se musí dopravit po našich silnicích. To je jen jeden podnik. Obrovskou zátěží je i zemědělská technika včetně produktů jako je obilí, cukrovka a další. To tedy musí naše silnice vydržet. K tomu si můžeme připočíst i na 4.700 linek autobusové dopravy, kterou dotuje ze svého rozpočtu Královéhradecký kraj ještě spolu s částí cca 700 linek komerčních.

Přes tyto a další a další problémy víme ale i o hodnotách specifických pro náš kraj. Tím jsou naše lázně. Nemáme jich mnoho. Janské Lázně, Lázně Bělohrad a Velichovky jmenovat musíme. Tyto léčebny nemocných a zaměstnavatelé nemalého počtu našich občanů jsou díky dopravě ohroženy, respektive jejich statuty lázeňských měst. Proto jedním z rozhodnutí KHK bylo zařazení realizace přeložky silnic v Lázních Bělohradě do akcí poslední výzvy ROPu. Jde o poskytnutí dotace z EU na rozvoj dopravní infrastruktury. Ale protože jsme v Čechách, pokračujeme po České Skalici, dálnici D11 i v Lázních Bělohradě v problémech s výkupy pozemků. Nejsme samozřejmě sami. Úplně stejné problémy mají v Pardubicích, Brně, Č. Budějovicích. V našem a Pardubickém kraji je smutný dosavadní výsledek. Máme nejnižší síť dálnic a rychlostních komunikací v republice. Výše uvedené příklady zatížení silnic jasně dokumentují, co naši spoluobčané musejí vytrpět. To ale nemluvíme o tom, že investoři se k nám do vnitrozemí nehrnou. Nemají totiž po čem.

Z těchto a dalších důvodů dostalo vedení města v Lázních Bělohradě šanci. Pokud si zajistí výkupy pozemků, je možnost použít evropské dotace. Čas však kvapí. Je na občanech města, jak se k tomuto problému postaví...

Josef Ješina, radní pro dopravu a silniční hospodářství KHK

Starosta odpovídá

Kdy už konečně opravíte silnici na Tetín? Při jízdě po ní jde o zničení auta!

Tato silnice II. třídy patří Královéhradeckému kraji a je ve správě Správy a údržby silnic Královéhradeckého kraje. Město tedy její údržbu nezajišťuje a ani nemůže zajišťovat. S Královéhradeckým krajem jednáme dlouho o její opravě, je připravena projektová dokumentace, podle níž by měla být tato silnice v úseku před Tetínem napřímena a celý úsek zrekonstruován. Tato drobná úprava trasy silnice ale tradičně narazila na problém výkupu pozemků. Jeden z majitelů dle informací pracovníků SÚS odmítl pozemek prodat, a proto došlo ke zdržení celé akce a nakonec bude pouze provedena oprava bez úpravy trasy. Dle informací ze SÚS bude oprava provedena v roce 2011.

Nepřipravuje se v Bělohradě výstavba supermarketu?

Výstavba supermarketu se nepřipravuje. Zhruba před 8 roky město kontaktovala firma připravující výstavbu supermarketu pro obchodní řetězec s dotazem na vhodný pozemek. Její zájem ale brzy ustal z důvodu malého počtu obyvatel ve městě. Od té doby už žádná firma o výstavbu supermarketu zájem neprojevila.

Nechystá se oprava železniční zastávky na Horní Nové Vsi? Její stav je hrozný.

Špatným stavem této zastávky se několikrát zabývala rada města a několikrát jsme také jednali s Českými drahami, které zastávku vlastní, o její opravě nebo odstranění. Dle poslední e-mailové informace od firmy Správa železniční dopravní cesty, která pro České dráhy udržuje zastávky a nádraží, by měla být původní zastávka v letošním roce zdemolována a měla by ji nahradit nová zastávka.

Je pravda, že připravujete ve městě kamerový systém?

Ano, ve spolupráci s Policií ČR a firmou, která se kamerovými systémy zabývá, máme připravenou studii kamerového systému pro monitorování veřejných prostor ve městě. Ke studii se musí ještě vyjádřit Úřad pro ochranu osobních údajů, pak bychom nechali zpracovat projektovou dokumentaci. Náklady na takto navržený kamerový systém činí více než 2 miliony Kč a problémem je, že v současné době jedná firma dotateční titul, ze kterého by bylo možné čerpat finanční prostředky na realizaci systému.

Proč jste vyměnili firmu, která v našem městě sváží komunální odpad? Místo firmy RUND teď snad odpad sváží firma Marius Pedersen.

Firmu jsme nezměnili, pouze došlo k tomu, že 31. května 100 % akcií firmy RUND koupila firma Marius Pedersen a fir-

mu RUND přejmenovala na MP Jaroměř a.s. Ta zde provádí od 1. června svoz komunálního odpadu pod stejným IČO jako měla firma RUND. Vzhledem k tomu, že firma Marius Pedersen vlastní také firmu Severočeské komunální služby, která má středisko v Nové Pace, budou od 1. srpna provádět svoz odpadu v našem městě (a např. na Pecce) jako subdodávku pro firmu MP Jaroměř Severočeské komunální služby.

Kdo je dnes majitelem bělohradského zámku? Jsem přesvědčen, že město nemělo zámek prodávat, ale postupně ho samo opravit.

Majitelem zámku je stále město Lázně Bělohrad. V roce 2004 tak rozhodl Ústavní soud ČR po dvanáctiletém řešení restitučního požadavku paní Kinské. Od té doby hledá zastupitelstvo města smysluplné využití zámku. Existovaly 3 varianty řešení rekonstrukce a budoucího využití zámku: 1. zámek prodat, 2. zámek opravovat z rozpočtu města a pokusit se získat dotaci, 3. najít investora a vytvořit s ním společný podnik. Zastupitelstvo města se z řady důvodů rozhodlo pro třetí variantu a v roce 2008 schválilo uzavření smluv s firmou Sherydan. Ze smluv vyplývá, že bude založena a.s. Residence Lázně Bělohrad, do níž vloží město zámek (bez zámeckého parku) a firma Sherydan špejchar. Firma Sherydan zajistí finanční prostředky (dotace, další investory, úvěr) na rekonstrukci zámku na residenční bydlení pro seniory. Mezitím ale došlo ke zpochybnění vlastnictví zámku ze strany města „dobře informovaným bělohradským občanem“ a dalšího půl roku trvala jednání se státem o definitivním potvrzení vlastnictví zámku městem. Firma Sherydan tak nemohla požádat o dotaci a navíc se výrazně změnila ekonomická situace. V současné době jedná firma Sherydan s dalšími investory, z nichž nejbližší dohodě je jednání s firmou Asklepion MUDr. Šmuclera, který o svém záměru informoval v minulém čísle BL. Vklady majetku do a.s. Residence Lázně Bělohrad proběhnou až po ujasnění způsobu financování rekonstrukce zámku. Náklady na rekonstrukci jsou odhadnuty na cca 200 mil. Kč a v dnešní době není vůbec jednoduché získat investory.

Často slyším, že město zámek prodálo nějakým Rusům, Holanďanům a ne-

vím komu ještě. Všechno to jsou fámy a už po několikáté opakují, že město dle rozhodnutí zastupitelstva zámek prodat nechce.

Internát SOU musel být přestěhován i z důvodu velice špatného stavu elektroinstalace a dalších rozvodů v zámku. Např. na elektroinstalaci již nebylo možné získat revizi a bez ní není možné objekt provozovat. Využití zámku jako internátu SOU stejně nebylo pro budoucnost tím nejvhodnějším řešením využití zámku.

Pavel Šubr, foto: Ladislav Stuchlik

ZM informuje

Zastupitelstvo města se na svém dalším veřejném zasedání sešlo 9. června 2010 v restauraci **Romantica Lázeňského resortu Strom života**. Po kontrole usnesení z posledního veřejného zasedání a zprávě z jednání rady města projednalo záležitosti v oblasti nemovitostí, schválilo závěrečný účet města za rok 2009, v němž příjmy města činily 53,494 mil. Kč a výdaje 53,093 mil. Kč, rozpočtové opatření č. 2/2010 a pokyny pro zpracování návrhu změny č. 3 územního plánu města. Dále se zastupitelé zabývali výkupem pozemků pro výstavbu přeložky silnic II/284 a II/501, kde rozhodli o zveřejnění stavu výkupu a majitelů pozemků na úřední desce města podle kategorií: souhlasí s prodejem, souhlasí s prodejem za podmínky, nesouhlasí s prodejem a nereagoval na dopisy města. Poté vzali na vědomí zprávu finančního výboru a schválili Pravidla pro poskytování příspěvků spolkům, sdružením a zájmovým skupinám a text Dohody o poskytování tohoto příspěvku a vzali na vědomí informaci o poklesu daňových příjmů města o 248 tisíc Kč za první čtyři měsíce roku 2010 ve srovnání se stejným obdobím roku 2009 a o záměru firmy Asklepion s revitalizací zámku. V diskusi informoval ing. Jirásko o důvodech nezřízení přípravné třídy v ZŠ a poděkoval radě města za poskytnutí materiálu na výstavbu pergoly v areálu ZŠ a schválení příspěvku na opravu varhan v kostele Všech svatých. Další diskuse se týkala změny autobusových linek od 13. 6. 2010.

Pavel Šubr

V letním speciálu Bělohradských listů v článku Podzvičinské putování Jindřicha Pravečka a jeho kolegů, jsme s tehdejšími cestovateli navštívili několikrát lázně. Je až překvapující, kolik takovýchto zařízení na konci devatenáctého a počátku dvacátého století v našem okolí vzniklo. Byly tu lázně pod Zvičinou U studně mariánské, Mostecké lázně, lázně miletínské, Anenské slatinné lázně v Bělohradě, rašelinné lázně v Mlázovicích a lázně v Železnici. Podívejme se trochu na jejich historii, vývoj a případně dnešní stav. Začneme těmi nejvzdálenějšími.

LÁZNĚ U STUDNĚ MARIÁNSKÉ

ZPRVU TO BYLA POVĚST, KTERÁ PROVÁZELA PRŮZRAČNOU, PRAMENITOU VODU ZE STUDÁNKY NA SAMÉM ÚPATÍ ZVIČINY. TEHDY TU PRŮ, NA HUSTĚ ZALESNĚNÉM ZVIČINSKÉM SVAHU, PRACOVALI OD RÁNA DO VEČERA DŘEVORUBCI Z OKOLNÍCH VSÍ. ZA NIMI SEM CHODILY V POLEDNE DĚTI SE SKROVNÝM JÍDLEM. VODILY S SEBOU I MALÉ, NEVIDOMÉ DĚVČÁTKO. KDYŽ SE POTOM ROZBĚHLY PO LESE, NECHÁVALY DĚVČÁTKO U STUDÁNKY, ABY JE PO ČASE ODTUD ZASE ODVEDLY DOMŮ. POVĚST DOCHOVALA, ŽE NEVIDOMÉ DĚVČE SI VODOU SKRÁPĚLO TVÁŘIČKY I OSLEPLÉ OČI. STAL SE VŠAK ZÁZRAK A ZRAK SE MU ZA POMOCI PRAMENITÉ VODY POSTUPNĚ VRACEL A PO ČASE ZCELA NAVRÁTIL.

Pověst, léty předávaná, dala podnět k tomu, že se tento pramen stal jakýmsi skromným léčebným místem. Tak tomu konečně bylo i u mnoha jiných pramenů našeho okolí. Připomeňme si Kuks, Janskou studánku (u Berana), Nové Domy u Koclérova i jiné prameny.

Pramen pod Zvičinou se však stal známějším na samém konci války prusko - rakouské v roce 1866. Tehdy část raněných pruských vojáků s důstojníkem našla odpočinek na lesní louce v blízkosti pramene. Vodou hasili žízeň a také jí ošetřovali své rány. Zanedlouho si povšiml voják „sanity“, že se jim rány, ošetřené vodou, lépe hojí a vojáci se rychleji uzdravují.

To, co bylo tehdy známé jen okolním občanům, vešlo v širokou známost a k „léčivému prameni“ začali chodit lidé se napít a také si ji mnohdy odnášeli i domů.

V této době, tedy ještě v roce 1866, zde postavil Johann Hetfleisch, syn sedláka v Dolní Brusnici, dřevěnou kapličku. Byla v samé blízkosti pramene, se soškou Panny Marie. Pramen se stával cílem mnoha občanů. Ti sem chodili o nedělích a svátcích, jednotlivě i v procesích, někteří až z bývalého německého Slezska.

Pan Johann Hetfleisch tu prozíravě postavil „stánek“ s občerstvením a návštěvníci si mohli zakoupit sladkosti a párky na posilněnou. Tím byl dán základ pro budoucí stavbu hostince. K tomu došlo v roce 1866.

Vloženými úsporami a také z věna, které obdržela paní Marie ze Staffova mlýna v Dolní Brusnici, postavili hostinec. Měl osm pokojů pro hosty a to dalo vzniknout pojmenování: „Lázně u studně Mariánské“ pod Zvičinou v Podkrkonoší, německy „Bad Mariabrunn“.

Manželé Hetfleischovi si vedli velmi dobře, byli podnikaví a tak hostů stále přibývalo. S ubytováním i „lčením“ byli spokojeni. To se provádělo koupelemi ve vanách za přidávání čerstvých

i sušených bylinek, později potom i za využití smrkových výhonků. Léčivé byliny sbírala sama majitelka v okolí Zvičiny, byla jejich znalkyní. Paní Marie Hetfleischová si vedla vlastní herbář s českým pojmenováním rostlin a ten byl později doplněn odborníky z řad hostů názvy latinskými. Stal se údajně majetkem některého z muzeí.

K dobré pověsti lázní přispěla nemalou měrou i zdejší výtečná kuchyně a sama paní Hetfleischová uměla připravovat znamenitá jídla z drůbeže a zvěřiny. Však se zde také odbývaly poslední leče pro myslivce ze širokého okolí. Vyhlášené byly také její kulaté české koláče.

Roku 1910 byla postavena druhá budova (tak zvaná Villa) o třiceti pokojích a s osmi vanovými koupelnami. Vany byly mosazné a postavené na nohách v podobě silných lvích tlap. Za druhé světové války musely být dány do sběru pro válečné účely.

Obě budovy spojovala šedesát metrů dlouhá veranda. Její severní otevřená strana umožňovala výhled na blízké Krkonoše. Sloužila rovněž jako promenáda. Za zadní stěnou verandy byl ještě pro hosty kuželník.

V roce 1910 se tu konala první lyžařská škola a o rok později na majitelem vybudovaném „malém můstku“ závody ve skoku na lyžích.

Po první světové válce převzal majetek syn zakladatelů Franz, který si vzal za manželku Češku Boženu Hamanovou. Nechal vybudovat tenisový kurt, přírodní koupaliště s kabinami na převlékání hostů i návštěvníků. Mladý majitel prý byl náročný a šetrný, majetek zvětšil zakoupením luk pod lázněmi a také části lesa. Pod budovami byl vysázen živý smrkový plot a trvale udržován v takové výši, aby nebránil výhledu na Krkonoše.

Z lázní byl překrásný pohled na mohutnou Černou horu v popředí. Za dobré viditelnosti byly na ní pouhým okem vidět i horské chaty.

K zajímavosti těchto lázní přispělo

i to, že na vrcholu blízké Zvičiny byla v roce 1925 přistavěna ke stávající chatě rozhledna se zasklenou otočnou kopulí a dne 26. dubna 1926 vybavena ještě velkým astronomickým dalekohledem Goerzovým se stonásobným zvětšením. Když prálo počasí, bylo jím možno rozpoznat i jednotlivé turisty na vrcholu Sněžky. Tato Raisova chata patřila a i nyní patří Klubu českých turistů, dosud však nenabyla původního vybavení - dalekohled chybí.

V roce 1928 staví rodina Hetfleischova zděný kostelík, který byl zasvěcen Panně Marii a občas tu byla konána i mše svatá. Tento kostelík se zachoval dodnes. Nad ním výše je zděný altánek se sochou Panny Marie nad pramenem. Tento pramen po dlouhá léta napájel celý areál lázeňských budov, část byla svedena níže k zídce s mušlí a hadem, kde se mohl každý poutník napít. Měděný had byl v osmdesátých letech zřejmě zcizen a na pití vody se jaksí pozapomnělo.

Prostředí „Mariánských lázní“ je svou polohou velmi vděčné ke svým návštěvníkům v zimních i letních měsících. Nabízí se tu možnost výletů na 671 metrů vysokou Zvičinu a nebo také k půvabné labské přehradě „tešnovské“. V zimě je zde možno sáňkovat a lyžovat.

Zajímavostí se stal roku 1923 postavený skokanský můstek. Byl zbudován stavitelem architektem Karlem Jarolímkem ze Dvora Králové nad Labem. On jej nejen postavil, ale také financoval a oddíl dvorských nadšenců tohoto sportu mu dlužnou částku splácel velmi dlouho.

Na tomto můstku startoval 20. ledna 1928 tehdejší norský skokan Sigmund Ruud. Každoročně tu byly pořádány skokanské závody s velkou návštěvou sportovců i diváků. K návštěvnosti přispěla i samotná blízkost nádraží v Bílé Třemešné.

V roce 1933 dochází k další přestavbě lázní. Hlavní budova byla zvýšena a stává se třípatrovou. Počet pokojů dosáhl osmdesáti. Takto zde bylo v době plné sezóny ubytováno až 220 hostů. Těmi byli v tehdejší době převážně Češi.

Tento počet hostů si vyžádal i rychlou a bezvadnou obsluhu. Tomu odpovídal i počet personálu. Jen v kuchyni, kterou měla na starosti sestra pana Hetfleische Ema, byl kuchař s osmi pomocnými kuchařkami a pro obsluhu hostů v budově, na verandě, pod slunečníky osm až dvanáct číšníků. O ubytování se staraly pokojské a je třeba mít na paměti, že se tehdy ve všech pokojích pro hosty

topilo kamny na dříví a uhlí.

Hostem lázní byl pravidelně prof. Dr. Zdeněk Nejedlý, který zde 9. září 1933 vypracoval předmluvu k dílu o Bedřichu Smetanovi, dále Dr. J. Zubatý, prezident České akademie, prof. Dr. Chodounský, MUDr. Ladislav Syllaba, žák Thomayerův v oboru klinického lékařství a neurologie, člen šlechtické rodiny hrabě Sweerts - Sporck a také malíř Grus, který svými dvěma obrazy ozdobil hlavní budovu.

V roce 1938 byly lázně v důsledku mnichovského diktátu odtrženy od republiky československé a staly se součástí nacistického Německa. V době válečné sem zajíždělo jen velmi málo hostů a turistů z řad německých občanů. Byly zde ale umístěny německé děti z bombardovaného Düsseldorfu a Berlína, pro které tu bylo zřízeno několik školních tříd.

Po druhé světové válce byly lázně znárodněny. Důvodem byla skutečnost, že pan Franz Hetfleisch byl Němcem, na rozdíl od své manželky, která byla Češkou. Vzhledem ke smíšenému manželství k jejich odsunu do Německa nedošlo, ale z lázní se museli odstěhovat.

Nastalo období národních správců a to až do převedení celého areálu pod správu ROH - Revolučního odborového hnutí. Zároveň došlo k přejmenování na „Lázně Zdeňka Nejedlého“ (tehdejšího ministra školství) a vedením byli pověřeni manželé Silvestrovi. Ještě po smrti svého manžela vedla tuto zotavovnu sama paní Silvestrová až do odchodu na důchod v roce 1963.

Za jejího působení byly nad zotavovnou ROH postaveny dřevěné chatky a kapacita zvýšena. Místo klasického topení kamny bylo zřízeno ústřední vytápění všech pokojů a provozních místností. Tehdy také již nedostačovala voda z původního pramene nad zotavovnou, a tak byla vyhloubena studna nad koupalištěm, která slouží dodnes.

Poté nastoupil jako správce pan Pinkas a místo malých chatek byly postaveny dvě menší budovy a také byla uzavřena a tím zateplena veranda netypickými okny.

Další správce, pan Vejvoda, nechal zbourat kabiny u koupaliště s tím, že je nahradí postavením sauny. K uskutečnění však nedošlo. Dlouhodobější působení jmenovaných správců vystřídal v krátkých intervalech několik dalších, ale podstatnější úpravy se již neuskutečnily.

Zotavovna ROH v lázních pod Zvičinou se jménem Zdeňka Nejedlého pa-

třila ke středisku zotavoven v Peci pod Sněžkou a rekreanti tu nacházeli stále ještě příjemné, zdravé a hlavně levné pobyty. Cena poukazu na letní čtrnáctidenní pobyt činila 140 korun, zimní týdenní pobyt 70 korun s uhrazením poloviny jízdného z místa bydliště nebo zaměstnání.

Asi v roce 1987 byly zahájeny práce na přípravě oprav v objektech zotavovny. Započalo se s novou elektroinstalací všech rozvodů, ale k pokračování dalších prací již nedošlo pro nedostatek finančních prostředků.

Po „něžné revoluci“ v roce 1989 se majetek ROH dostává pod název OREA a v současné době je „Hotel pod Zvičinou“ uvedenou organizací pronajat paní Nancy Engelen z Holandska. V provozu je pouze hlavní budova.

To však již není historie, ale současnost.

Poděkování za podklady k článku patří pravnučce zakladatelů, paní Marii Hetfleisch z města Köln v Německu, manželům Vlastimilu Hronešovi a Mileně Hronešové (Silvestrové) a panu Pinkasovi.

*Pavel Janoušek,
kronikář města Dvora Králové,
foto: archiv Pavla Janouška*

HOSPICOVÉ občanské sdružení DUHA

Stačí pár kroků a z ruchu a shonu ulice vstoupíte do oázy ticha. Budova v odlehle části hořického nemocničního areálu patří Hospicovému občanskému sdružení DUHA. Zvláštní poklid, který tu panuje, dává tušit výjimečnost tohoto zařízení. Jak vůbec myšlenka založit je vznikla, o tom ví nejvíc spoluzakladatelka hospicového sdružení, zdravotní sestra paní Jana Sieberová:

„V posledních letech přibývá rodin, které se na nás zdravotníky obracejí s přáním, že chtějí mít své těžce nemocné doma. Bylo nám jasné, že při normálním pracovním vytížení tuto péči nezvládneme. Dala jsem výpověď na operačním sále, abych se mohla věnovat domácímu hospici.“

Prvním naším pacientem byla kolegyně, lékařka. Zemřela, ale já cítím stále její podporu a dá se říct, že bojuji i za ni. V začátcích nám velmi pomáhala a velkým povzbuzením byla a je MUDr. Milena Černá z Výboru dobré vůle nadace Olgy Havlové, a její manžel. Členkou hořické DUHY je MUDr. Marie Svatošová, zakladatelka českých hospiců. Podporuje nás svými radami a zkušenostmi, několikrát už Hořice navštívila.

Na její popud nám řeholní sestry boromejky v Praze – Řepích darovaly první nábytek. Fakultní nemocnice v Hradci Králové, kde jsem pracovala, nám vyšla vstříc a za minimální ceny nám dala některé pomůcky a pěknou knihovnu.

Nemocným pomáháme léky, poskytujeme odborné poradenství včetně prevence proleženin, půjčujeme zdravotní pomůcky rodinám, které s naší pomocí budou doma pečovat o umírajícího člena rodiny. Velikou výhodou je, že elektricky polohovatelné lůžko je rozložitelné a tedy dobře skladné pro dopravu autem. Je to úžasná věc.“

Hospic nabízí službu těžce nemocným a umírajícím. Jeho myšlenka vychází z úcty k životu a z úcty k člověku jako jedinečné a neopakovatelné bytosti.

Hospic nemocnému garantuje, že nebude trpět nesnesitelnou bolestí, trvale bude respektována jeho lidská důstojnost a v posledních chvílích jeho života nezůstane osamocen. To vše je možné za vhodných podmínek poskytovat nemocnému i doma - jde o domácí hospicovou péči.

***Paní Sieberová,
proč právě DUHA?***

„Duha je podle Geneze smlouva mezi Bohem a lidstvem, naše péče je smlouva mezi námi a umírajícím. Základním kritériem jsou pro nás potřeby umírajícího, řídíme se ve všem jeho požadavky. Jdeme až do posledního kroku s ním, nejdeme napřed, ani za ním, ale s ním. To je to pravé doprovázení. Pomáháme mu nejen fyzicky, ale i psychicky, a pomoc potřebuje i jeho rodina.“

Terminální stádium nemoci trvá průměrně 3 měsíce. Rodiny nám mohou zavolat kdykoli, jsme na telefonu 7 dní 24 hodin denně. Tvoříme pak sehraný tým s rodinou, rozdělíme si úkoly, když je třeba, přivoláme lékaře. Spolupracujeme s církvemi, je možnost služby duchovního i v noci. Praxe je taková, že když se utíší fyzická bolest, do popředí se dostanou duchovní potřeby – narovnání vztahů v rodině, vyřešení zastaralých konfliktů. Bereme vážně a snažíme se splnit i zdánlivě nespelnitelná přání – když tři dny před smrtí zatoužil umírající navštívit ještě supermarket, kde tak často pro rodinu nakupoval, nebo mladý muž chtěl ještě zajet do lesa, kam chodíval s kamarády na hony. Šťastně pak vdechoval vůni jehličí...“

Sdružení je v činnosti rok a tři měsíce a za tu dobu se na nás obrátilo 20 rodin, mezi nimi Šmídovi z Lázní Bělouhradu.“

V rodinách to bývá asi hodně náročné, někdy i dramatické?

„Když je nemoc dostatečně dlouhá, některé rodiny jsou připraveny a odchod vlastního člena zvládnou. Když ne, zavolají a my přijedeme. Prvořadě je pro nás respektování důstojnosti člověka. Podle přání natrháme kytíčku ze zahrádky, zavoláme blízkého člověka. Poslední, co odchází, je sluch a hmat, stalo se, že odcházejícímu tatínkovi pouštěli country, které miloval. Nikdy není pozdě na podání ruky na rozloučenou, na vyslovení odpuštění. Důležitá je pro nás podpora rodiny v době truchlení, kontakt navazujeme po půl roce, podle potřeby i znovu po roce.“

Hospice a umírání, to je vysoká škola moudrosti, působí mnohogenerační ovlivnění. Zejména pro mladé lidi je odchod člena rodiny hlubokým zážitkem, který kupodivu nemusí být traumatizující. Člověk, který se blíží smrti, je už velice zmoudřelý, a když odchází smířen, s vyrovnanými úcty v životě, nesmírně zkrásní. Umírající jsou ve své bezmoci podobní miminku, měli by být obklopeni stejnou péčí. Začátek i konec života má provázet stejná pozornost a úcta!

Společnost se musí vrátit k humanitě, k lásce, vždyť není špatné všechno, co bylo! Dnes, v době vyspělé techniky počítačů, selháváme v tom základním, v důstojném umírání. Ročně umírá 30 tisíc onkologických pacientů, ale paliativní péče se dostane jen ke 2 – 3 % umírajících. Je třeba dosáhnout toho, aby byla dostupná každému občanu tohoto státu. Těžká onemocnění nepostihují jen seniory, náš nejmladší pacient měl 16 měsíců. Paradoxní je, že tuto péči nehradí pojišťovny, nemáme ani grantovou

pomoc Evropské unie. Přitom jsme jedině občanské sdružení toho druhu, jsme jediní poskytovatelé zdravotní péče pro domácí pacienty v terminálním stadiu, v celé republice. Dá se říct, že prošlapáváme cestu. Hospicová cesta je plná balvanů, trnitá, ale smysluplná, každý nemocný nám dává sílu jít dál. Hospice nastavují zrcadlo svědomí společnosti, nutí rodiny přehodnocovat osobní i majetkové vztahy ve smyslu prohloubení úcty k člověku. V takových rodinách nedochází pak k odkládání rodičů do domova důchodců. Budovu jsme dostali do 15 letého pronájmu, byla v dezolátním stavu. S péčí se váže velká solidarita lidí; vybavili nám knihovnu hodnotnými knihami, přicházejí drobní dárci, řemeslníci se zřekli honoráře, pracovali jen za cenu materiálu.“

Sdružení má v současné době 40 členů, mezi nimi 6 lékařů a 6 zdravotních sester, kromě paní Sieberové všichni pracují jako dobrovolníci po svém zaměstnání. Jsou mezi nimi MUDr. Dana Jirásková a MUDr. Petra Čížková z Lázní Bělohradu. Rozsah působení je do 30 km od Hořic, velmi vítaná je proto finanční pomoc i z Bělohradska! V současné době se připravuje zřízení dvou rodinných pokojů. Budou určeny pro pacienty z odlehklých míst, těžko přístupných zejména kvůli sněhu. Stane se i to, že v rodině s dětmi onemocní oba rodiče, nebo je malý byt plný bariér, případně jde o osamělého pacienta.

Přívětivé prostředí hořického hospice tvoří kromě pracovny dobře vybavená půjčovna pomůcek, útulný pokojíček pro rozhovory s rodinami. Je tu i malý prostor klidové zóny ke ztišení, rozjímání. Na stěně visí požehnání od arcibiskupa

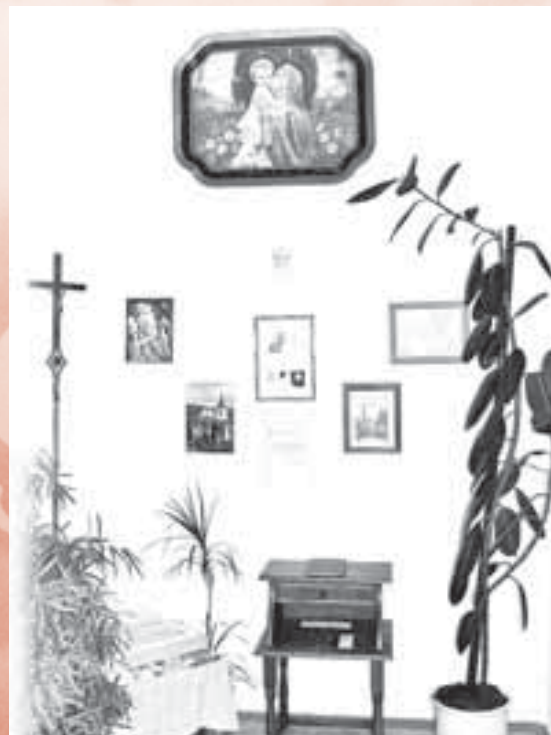

pa D. Duky a kardinála Špidlíka.

„Chtěla bych povzbudit blízké příbuzné našich pacientů, aby našli odvahu dosloužit svým těžce nemocným a umírajícím pokud možno doma. Chtěla bych povzbudit i vzdálené příbuzné, přátele a sousedy našich nemocných, aby i oni přiložili podle svých možností ruku k dílu. Pomohu – li dnes já, mám větší naději, že jednou někdo pomůže i mně.“

Je dobře, že jsou mezi námi lidé tak citliví, nezištní, vnímaví pro lidskou bolest. Děkuji vám, a přeji vám, milá paní Sieberová, i celému vašemu kolektivu hodně síly, vytrvalosti, odvahy a trpělivosti! Ať se vám podaří úspěšně zdolat všechny překážky a dále rozvíjet činnost tak cennou a záslužnou.

Antonie Vanišová, foto: Ladislav Stuchlík

DLOUHO JSEM O BĚLOHRADU NEVĚDĚLA...

Těmito slovy začíná článek, v němž Leontina Mašinová vzpomíná na první dojmy ze svého nového působiště. V té době netušila, že zde nalezne svůj nový domov, nové přátele i věčnou inspiraci pro svou literární tvorbu.

Dlouho jsem o Bělohradu nevěděla víc, než že je to rodný kraj K. V. Raise a že se tam jezdí léčit revmatikové. Žádost o místo na bělohradské měšťanské škole jsem podala nazdařbůh, a když byla příznivě vyřízena, málem bych se ho byla vzdala. Bylo mi současně nabídnuto umístění jiné, výhodnější.

„Na tvém místě,“ řekla mi maminka, „jela bych se na ten Bělohrad podívat, než odřekneš, aby tě to potom nemrzelo.“ Vyšla jsem se tedy za nedělního rána na cestu. Přijela jsem do Bělohradu v době, kdy žije ve znamení rozvíjející se lázeňské sezóny.

Můj nastávající ředitel Alois Hoch, přítel Raisův a věrný pomocník Fričův, mne zavedl do Bažantnice. Tak skromně se říká zdejšímu krásnému parku. Přiléhá k městu a má slušnou rozlohu 60 ha. V tu dobu, kdy jsem jej spatřila poprvé, hýřil čerstvou zelení, voněl sotva vypučelými smrkovými výhonky a jeho louky svítily prvními hvězdičkami svatojánského kvítí. Bylo v něm krásně, učaroval mi dokonale, takže v mé mysli zrálo rozhodnutí: půjdu do Bělohradu.

S Bažantnicí jsem se tedy spřátelila nejdříve, do ní jsem si chodívala pro osvěžení. Zažila jsem v ní kouzelné chvíle sama i ve společnosti dobrých přátel. Některé měly až pohádkové pozadí.

Vzpomínám, jak brzy po mém příchodu do nového působiště se na stezce přede mnou objevila srnka. Neutekla, jak jsem najisto čekala, naopak - šla mi naproti. Srnek a srnců býval v Bažantnici hezký houfeček, když je kroky vyplašily, skákaly houštinami, všechny nebyly totiž ochočené. Po východu slunce jsem je vídala pást se na kraji parku na rozlehlé louce. Zde je právě v ranní dobu nejkrásnější, když slunce hází vějíře paprsků na orosenou trávu skrze koruny vzrostlých dubů. Tráva tvoří učiněné zelené jezero, vždyť také roste na místě, kde bývala voda, rybník Sklepník. Zbylo po něm už jen jméno, kus hráze a zkazka o vodníkovi, který tu hospodařil podobně jako jeho kolega v Pardoubku. Rybník Pardoubek nebyl vypuštěn a zdobí oblast za lázněmi na cestě k Brtvi.

Naše lesy nemají rozlehlosti, stáří ani proslulosti jako hvozdy na Křivoklátsku, Písecku nebo v samé Šumavě, ale kdo je blíž poznal, má je rád. Hodiny jimi můžete putovat Jiráskovou stezkou po hřebení Chlumů z Hořic až k mohyle Viléma Konecchlumského z Konecchlumí, můžete se dát Horskou cestou přes malebnou Bukovinu na Pecku, nebo alespoň na Krkonošskou vyhlídku, můžete si zajít na hříbky a masité rudé

křemenáče do Císařských lesů směrem k Miletínu a narazit třeba na zapadlé údolíčko s překvapujícím výhledem na Chlumy nebo na zvláštní dolce hustým stromovým zarostlé, temné až ponuré, a zase vyjít na rozlehlé paseky plné slunce a trávy tak vysoké, že se jí sotva probrouzdáte. I bližší a skromnější hájky u Vokrouhlíka, Zhoří, Mlaka a Bulice mají svá příjemná zákoutí. Všecky kolem hlídá starobylý kostelík na Byšičkách, zbytek zaniklé osady. Vešel do literatury Raisovým přičiněním. Spisovatele poutaly k tomu místu vzpomínky na známé pouti a na to, jak tamodtud poslouchali střelbu, když se v šestašedesátém blížili Prušáci. Rais miloval své rodiště a jeho okolí dojemnou, věrnou láskou. Není divu, že k němu přilnul.

Na mou tvorbu, zejména dětskou, zapůsobil nejsilněji jiný podzvičinský rodák - Karel Jaromír Erben. Jemu vděčím za inspirace, které daly vznik Sbírkám legend a pověstí z našeho kraje. Domnívám se, že v této oblasti jsem z období bělohradského působení kromě velkých historických románů vytěžila nejvíce.

Co mi dal Bělohrad jako spisovatelce? Především nutný klid ku práci a milé prostředí.

*(úryvek z knihy L. Mašinové
Za oponou paměti)*

Dr. Leontina Mašínová se narodila 16. 3. 1882 v Plzni v rodině lékárníka. Po maturitě na klášterním učitelském ústavu Voršílek v roce 1902 a složení učitelských zkoušek v roce 1911 působila na několika vesnických školách, mimo jiné i v Liptovském sv. Mikuláši. Od roku 1923 působila i žila v Lázních Bělohraď. Od svého předčasného penzionování v roce 1930 se věnovala výhradně literární tvorbě a podnikala studijní cesty do míst dějů svých historických próz. Navštívila Francii, Polsko, USA, Německo. Publikovala v Lidových novinách, v Právu lidu, Venkovu, patřila mezi první spolupracovníky časopisu Úhor. Přispívala do dětských i odborných učitelských časopisů a do různých periodik Českobratrské církve. Pro její tvorbu je charakteristický jednoduchý způsob vyjadřování, obraznost blízká dětské představivosti a rytmické verše, jejichž pointa nese nenásilné výchovné a vzdělávací poznání (Obrázky a veršičky pro nejmenší dětičky, r. 1928). Pojetím tvorby pro nejmenší je Mašínová blízká Josefu Kožíškovi, ale také dětskému folkloru. Starším dětem jsou určeny pohádky, např. Jdou muzikanti pohádkou z roku 1941, a pověsti, v nichž převyprávěla historické látky. Jsou to Staré pověsti a legendy (z roku 1941) a Z dávných dob (z roku 1969). V historických prózách, s výjimkou vzpomínkové knihy zachycující život Prahy na konci 19. století Uletělo jaro

z roku 1925, čerpala náměty z období reformace (Hořící sloup z roku 1936).

Její nejvýznamnějším pokusem o vytvoření historického románu je trilogie o životě a době Jana Amose Komenského Mladá léta Jana Amose (r. 1957), Do labyrintu světa (1958) a Planoucí pochodně (1961).

Když bylo Leontině Mašínové 85 let, sedla do letadla a cestovala do Spojených států, aby na univerzitě Moravian College v Bethlehemu ve státě Pensylvánie převzala čestný doktorát právě za trilogii o Komenském. Na univerzitě přednesla v angličtině čtyři přednášky ke studentům, na které se doma pečlivě připravovala. O svém díle se vyjádřila slovy:

„Už je to hezky dávno, kdy mi přišla do hlavy myšlenka spodobnit Komenského tak, aby se mu naši lidé nejen obdivovali, ale hlouběji ho poznali a milovali. Aby nebyl jenom naší chloubou před světem, ale někým, koho budeme napodobovat v jeho statečnosti, vytrvalé a plánovitě pracovitosti a sebezapírací službě lidem.“

Práce na trilogii vyžadovala systematickou dlouhodobou práci, kdy spisovatelka dokázala soustředit nespočetné množství poznámek, výstřižků, údajů, překladů z němčiny i z angličtiny.

„Musela jsem číst a opisovat spisy Komenského i v němčině. Naučila jsem se anglicky, abych měla přístup k pramenům. Podklady jsem sbírala snad dvacet

let, a to mi dalo víc práce než vlastní román,“ řekla o práci na trilogii autorka.

Bibliografie uvádí u jména dr. Leontiny Mašínové šestačtyřicet literárních prací od loutkových her a pohádek po historické romány. Na obranu českého jazyka vypracovala též Slovník českých synonym. Svůj nekonečný obdiv k naší mateřštině vyjadřuje slovy:

„Ubohá naše mateřština chorobně bubří vinou ješitníků. Ti šperkují své řečnické výkony a články záplavou cizích slov zcela zbytečně. Hyne - li jazyk, hyne duše národa. Pročištění a zdokonalení jazyka znamená pročištění a zušlechtění mysli národa, jeho mravní vzestup.“

V roce 1973 propůjčil prezident republiky gen. Ludvík Svoboda dr. Mašínové vyznamenání Za vynikající zásluhy.

V roce 1946 se stala čestnou občankou našeho města, kde prožila podstatnou část svého života.

Dr. Leontina Mašínová zemřela 10. 2. 1975 ve věku 92 let. Je pochována na hřbitově na Byšičkách. V letošním roce uplynulo 35 let od jejího úmrtí.

Hana Friedrichová, foto: archiv MKS

Použitá literatura:

- *Slovník českých spisovatelů*
- *Za oponou paměti - sbírka článků z pozůstalosti uspořádaná dr. Radimem Kalfusem*
- *Dokumenty z archivu MKS*

Divadlo

Měli širokou, ohromnou partu. Měli režiséra, Václava Babku, kterého do puntíku brali. Když se šlo ve čtyři odpoledne na zkoušku či stavět novou scénu, tak si nikdo netroufl přijít o minutu později. Babka uměl, Babka byl autorita, Babka měl respekt. Babka dovedl současně režimovat v Bělohradě i ve „své“ Horní Nové Vsi. Líscky do divadla se prodávaly v předprodeji u pana Kneifla v železářství a v knihkupectví u Rulířů na Malém náměstí.

Václav Imlauf:

Když mně bylo čtrnáct roků, tak jsem chodil Babkovi pomáhat do divadla. Do třídy přišel nějaký kluk z vedlejší třídy, že pan učitel Babka si prosí Imlaufa.

A už jsem letěl do Radnice být Babkovi k ruce.

Na otevření I. Raisova divadelního festivalu přijel do Bělohradu i ministr Zdeněk Nejedlý. Já jsem musel vyhlížet před Radnicí a ihned Babkovi hlásit příjezd vzácného hosta.

V té době divadlo pro mě hodně znamenalo. Maminka dělala nápořku a já hrál. Nejdřív ve školních představeních - Princezna Pampeliška, Sněhová královna. Právě ve školních hrách ochotníci objevili talent Květy Hylmarové. Pak jsem hrál v Mášence takového šprta, který nosil brejle s velkými obroučkami. Ty dělal mistr hodinář Sytař. V Jiskře v popelu jsem byl černoušek a v Hrátkách s čertem malý čertík. Se studiem na novopackém gymnáziu jsem pomalíčku končil s místním divadlem.

Ještě dnes si ale pamatuji část role z jedné školní hry. Představení jsem primátora města Kocourkova a náměstka hrál hornoveský Vašek David. A já mu říkám:

*Je třeba velmi o město se bát
mor zkaženosti by ho nepřepad
My, počestní jsme ještě našťestí
však z ciziny je zde mnoho neřesti
byť sebelepsi záhubou je přec
nám pro počestnost každý cizinec.
Stráž každého má proto zatknout hned
by v cizí mrav nám město neuved.
I myslím bychom v prospěch nemalý
hned nový zákon k tomu vydali.*

Po divadle chodili, jako všichni herci, dohrávat do hospody. K Dušičkovým, naproti jejich Radnici. Pan Dušička měl pro ně přichystanou lahodně vonící sekanou a k ní pětilitrovku okurek - nakládaček. Někdy měli i divadelní posezení - raut po skončení představení přímo na jevišti. Většinou v neděli, po hereckém zátahu sobota - neděle.

Článek Opět divadlo pouze krátce mapuje dobu po roce 1949, kdy se konal I. Raisův ochotnický festival v Bělohradě. Krátce jsem se zmínil o skupince hereček a herců, techniků, režisérů, i o čtyřech úspěšných představeních.

Her, hereček, herců, režisérů, inspi-
cientů, nápověd, osvětlovačů, maskérů,
bylo mnoho. Hodně vypovídá i seznam
skoro čtyřiceti představení, jež uvedlo
třináct režisérů...

A ještě u jedné záležitosti je třeba
se zastavit. Někdy ve čtyřiačtyřicátém
roce, ještě za německé okupace, sešli se
v Lázeňském hotelu tři členové spolku
- Josef Mistr, Ladislav Leden a Vladimír
Fink. Na jejich popud vznikla akce

na znovuzřízení divadla – „Bělohrad
sobě.“ Jak říká redaktor František Onek
Černoch: „Je třeba dát vše na papír, za-
znamnat, když už nejsou v dnešní krizi
peníze na mramor, aby se jim postavilo
mauzoleum.“

Domnívám se, že není přehnané tvr-
dit, že tři sporty - fotbal, hokej, házená
a ochotnické divadlo tvořily nádherný
bělohradský čtyřlístek ve složité době.

Eduard Čeliš, foto: archiv a Jaroslav Voves

BILANCE

AUTOR	HRA	PEMIÉRA	REŽIE
Braidahl	VZBOUŘENÍ V ÚSTAVU ŠLECHTIČEN	11. 11. 1945	Marie Rulfová
Čapek	MATKA	26. 2. 1946	Josef Života
Zapolská	MORÁLKA PANÍ DULSKÉ	23. 3. 1946	Božena Sehnalová
Mahen	ULIČKA ODVAHY	31. 3. 1946	Josef Života
Scheinpflugová	GUAYANA	23. 11. 1946	Marie Rulfová
Nušič	DR. ANEB ZA PENÍZE NELZE VŠE KOUPI	6. 4. 1947	Josef Života
Říha	POLIBEK KRÁLOVSKÝ	4. 1. 1948	Marie Rulfová
Fodor	MATURITA	20. 3. 1948	Marie Rulfová
Curel	NELIDSKÁ ZEMĚ	2. 5. 1948	František Brož
Tomanová	ZVONY MÉHO MĚSTA	5. 6. 1948	Václav Babka
Barca	CHUDÝ MUŽ MUSÍ MÍT ZA UŠIMA	8. 11. 1948	Václav Babka
Gogol	ŽENITBA	12. 2. 1949	Marie Rulfová
Suchý	BLÁZEN A PRINCEZNA	12. 3. 1949	Václav Turek
Shakespeare	VESELÉ WINDSORSKÉ PANIČKY	21. 5. 1949	Václav Babka
Molière	SGANARELLE	9. 7. 1949	Václav Turek
Jirásek	LUCERNA	29. 10. 1949	V. Babka a V. Turek
Triger	ŠŤASTNÁ ŽENA	26. 11. 1949	Václav Babka
Svoboda	SMĚRY ŽIVOTA	25. 12. 1949	M. Rulfová a B. Sehnalová
Lebeda	VOLSKÝ PŘÍPAD	25. 2. 1950	Václav Babka
Vítkovský	DŮM DOKTORŮ	22. 4. 1950	Josef Melichar
Hellmanová	LIŠTIČKY	7. 5. 1950	kolektiv
Afinogenov	MÁŠENKA	11. 11. 1950	E. Černý a V. Babka
Langer	JISKRA V POPELU	17. 2. 1951	Václav Babka
Jirásek	OTEC	13. 5. 1951	Zdenka Brožová
Molière	JÍRA DANDA aneb CHUDÁK MANŽEL	25. 6. 1951	Jaroslav Kittler
Urban	DESET NULA	13. 10. 1951	Miloslav Vaňura
Jirásek	KOLÉBKA	2. 12. 1951	Miloslav Kubát
Drda	HRÁTKY S ČERTEM	20. 9. 1952	V. Babka a V. Turek
Molière	ZDRAVÝNEMOCNÝ	15. 11. 1952	Ladislav Leden
Alexandrov	SVATBA V MALINOVCE	28. 3. 1953	Lubor Macháček
Ostrovskij	VLCIA OVCE	23. 5. 1953	Václav Babka
Stroupežnický	ZVÍKOVSKÝ RARÁŠEK A PANÍ MINCMISTROVÁ	11. 7. 1953	Václav Babka
Brandon	CHARLEYOVA TETA	24. 10. 1953	kolektiv
Shakespeare	ROMEO A JULIE	25. 12. 1953	Václav Babka
Beaumarchais	LAZEBNÍK SEVILSKÝ	8. 10. 1955	Václav Babka
Ostrovskij	BOUŘE	17. 12. 1955	Emil Černý
Rais	PANTÁTA BEZOUŠEK	3. 8. 1956	Zdenka Brožová
Voskovec, Werich	HELENKA JE RÁDA	24. 5. 1958	Zdenka Brožová
38 HER			13 režisérů

HŘÍDELEC

- 50 let od otevření kulturního domu

V sobotu 3. 7. 2010 se v Hřídělcí konala slavnost u příležitosti padesátého výročí otevření kulturního domu. Jelikož jeho historie je neodmyslitelně spjata s hasičskou zbrojnicí, uspořádala místní hasičská jednota nejen setkání pamětníků, ale zároveň i soutěž v požárním útoku.

Přestože byl mimořádně horký den, dostavilo se velmi slušné množství diváků i soutěžících.

Požárního útoku se zúčastnila mužstva z okrsku Lázně Bělohrad. Zde je jejich umístění v soutěži.

Muži:

1. Lány
2. Horní Nová Ves
3. Zboží
4. Valdov
5. Choteč
6. Úbislavice
7. Dolní Nová Ves
8. Hřídelec

V ženské kategorii soutěžilo pouze družstvo Hřídělce. Přestože místní ženy neměly soupeře, závodily s plným nasazením a jejich výsledný čas byl lepší než čas některých mužských družstev.

K úspěchu sobotního odpoledne přispělo i bohaté občerstvení a také velký stan, který spolu se židlemi zapůjčil Městský úřad Lázně Bělohrad. Stan fungoval jako krytá tribuna a jeho stín ocenili jak starší diváci, tak maminky s dětmi.

Vzpomínkovou atmosféru umocňovala výstava dobových fotografií ze stavby kulturního domu.

K nim se váže i zápis z místní kroniky:

Stavbu nové hasičské zbrojnice a zároveň kulturního domu prosadil v roce 1956 místní občan pan Ladislav Kulhánek, zaměstnanec okresního úřadu v Nové Pace. Stavělo se svépomocí, úřad tehdy přispěl dodávkou 35 000 cihel, 80 q pytlavého vápna a několika fůrami stavebního dřeva. Všechno ostatní už záviselo na šikovnosti a pracovním

nasazení místních obyvatel. Stavba - na svou dobu velmi moderní - byla dokončena v roce 1960. Kromě požární zbrojnice měla i velký kulturní sál, místnosti pro úřadovnu MNV, knihovnu, obecní byt a Kampeličku. Ta však byla krátce nato zrušena. Po uzavření místního hostince v roce 1965 vznikla na jejím místě hospoda.

Tolik historie. Během uplynulých padesátí let se kulturní dům na první pohled nijak nezměnil, poctivá práce těch, kteří ho stavěli, je dobře znát i dnes. Drobnými zásahy prošel jen uvnitř. Střídali se nájemci hospody, každý z nich ji trochu změnil, někdy i vylepšil. Krátce tu fungoval obchod s potravinami, na začátku devadesátých let dokonce i second hand s tehdy nedostatkovým zbožím.

Místo zrušené knihovny je dnes mandl, hostinská místnost byla zmodernizována. Stejně jako hasičská klubovna, kde je k dispozici veřejný internet.

Ale duch stavby se nemění. Pořád je středem kulturního dění v obci. Na velkém sále při plesech tančí už třetí generace, odehrávají se tu oblíbená vinobraní, koncerty, schůze i oslavy.

Na hřišti za kulturním domem se pravidelně schází mládež, pořádají se tu dětské dny i hasičské soutěže.

Ta letošní se vydařila ke spokojenosti všech zúčastněných. Proto starosta SDH Hřídelec touto cestou děkuje všem, kteří se na přípravě soutěže i oslav podíleli.

*Hana Marie Körnerová,
foto: Pavel Janák, archiv*

nasetelevize.cz

DIAMANTOVÁ SVATBA manželů Votočkových

Koncem června se z rozkvetlé zahrady do rodinného domu ve Svatojanském Újezdě vcházelo pod slavobránou s nápisem „Vítáme manžele Votočkovy!“ Eva a Miroslav slavili 26. června diamantovou svatbu, 60 let manželství. Na slavnostním obřadu se v kostele sv. Jana Křtitele sešlo přes 30 členů rodiny!

Manželé Votočkoví uzavřeli svůj sňatek 24. června 1950 v chrámu v Hostinném.

Nevěsta byla mladičká:

„Bylo mi 18 a půl, muž byl o 6 let starší. Já pocházím z Josefova, on z Hřidelce, bydleli jsme v Čermné u Hostinného. V 15 letech jsem chodila do tanečních, tam jsme se seznámili, při písni Když bílé konvalinky kvetou... V roce 1957 jsme se přestěhovali do Svatojanského Újezda. Jsem vyučená švadlena, což se mi při dětech velice hodilo, ale celý život jsem pracovala v zemědělství. Manžel se na Moravě vyučil zahradníkem, 33 let byl zaměstnán v Anenských slatinových lázních, byl to on, kdo tam vysazoval klíče.“

Já jsem vyrůstala sama, bylo mi dost smutno, proto jsem si přála větší rodinu, aspoň 3 děti. To se nám splnilo, máme 2 dcery, syna, 7 vnoučat a 10 pravnoučat. To desáté, Daviděk, přišlo na svět jako dar k diamantové svatbě ještě 26. června večer!“

Když se teď ohlížíte, paní Evo, jak vidíte uplynulá léta?

„Uběhlo to velmi rychle, při práci. Ze začátku byly starosti, hodně nás poznamenala 50. léta. Rodiče se odstěhovali, zůstala jsem na práci a péči o děti sama. Práce v chlévě byla tvrdá, namáhavá. Ve Svatojanském Újezdě jsme měli dědit, ale když jsme žádali o povolení k odchodu z družstva v Čermné, nechťeli nám je dát. Nakonec jsme přece odjeli, muž šel s krávou pěšky, ale pak byl souzen. Dostal trest 5 roků s podmínkou na 3 roky za to, že opustil socialistické zemědělství. To bylo v roce 1957. Tyhle hrůzy si už dnes mladí lidé nedovedou ani představit!“

A to ještě nebylo všechno. Když přišli se záměrem skladovat seno a slámu v kostele v Čermné, naše babička se proti tomu ozvala. Za to byla při vykonstruovaném obvinění odsouzena na 5 let do těžké ženské věznice v Ilavě na Slovensku. A to jí bylo 72 let!

Celý rok pak byla vázána nemluvit o tom, co se tam dělo. Hrozili nám i vystěhováním na Chebsko s tím, že si s sebou vezmeme 50 kg na osobu. Jen si říkám, jak jsme to mohli všechno vydržet, tři malé děti, na pole, v polce uvařit. Na Štědrý den do večera v kravině... V chaloupce nám jednou hořelo, vrátili jsme se s mužem ze šibíren z Bělohradu a vstříc nám vyšlehl plamen. Bylo to od zděného trámu v komíně, našťastí se oheň podařilo ulít. Děti nám tenkrát hlídala sousedka. Teď jsme se dočkali klidnějších let a dobrého zabezpečení. Vážíme si toho, vždyť jsme zažili těžká léta, v družstvu se dělalo za pár korun, na řepě to byly tvrdě vydělané peníze.“

Nějaký speciální návod na to, jak se ve zdraví dožít diamantové svatby, manželé Votočkoví nemají, stravují se normálně, ale hlavně – jsou pracovití!

„Ryju zahrádku, pěstuji okurky,“ říká pan Miroslav. „Ještě před třemi lety jsem hospodařil, vychoval jsem si jalovičku. Snídal jsem hrnek mléka a krajíc chleba. Teď pečuji o prasátko. Kouřil jsem, ale když jsem ve 46 letech začal pokašlávat, skončil jsem s tím naráz a definitivně. To bylo 17. 10. 1971. Jak vidíte, když se chce, jde to, ani mi to nechybělo.“

Paní Eva ráda vaří ve velkém pro rodinu, pracuje na senách, miluje zpěv. Její dcera zpívá v Bělohradském ženském sboru. Radu přece jen má:

„Brali jsme se z veliké lásky a vždycky jsme mysleli především na děti. Od malička jsme je vedli k práci a vychovávali k samostatnosti. Měly své pracovní úkoly, utírat nádobí, dojit housatům na travu... V manželství to chce také hodně tolerance!“

Manželé

Votočkoví stavěli na pevných základech. Vychovali vzorné děti a teď se mohou těšit ze široké rodiny, která jim jejich lásku oplácí. Byly to právě jejich dcery a syn, kdo jim připravili krásnou oslavu. Originální svatební oznámení, slavo-brána zdobená růžemi, i pěvecký doprovod Bělohradského ženského sboru, vedeného Zdeňkem Prchalem, to všechno bylo pro rodiče překvapením. I výlet do Hostinného, projít známá místa a osvěžit si vzpomínky na sňatek.

„Dcery i syn mají rozdělené úkoly v péči o nás, často nás navštěvují, slavíme společně svátky a narozeniny. Všichni si vzájemně pomáhají, rodiny jdou dohromady, my si velice vážíme jejich soudržnosti! Radost nám dělají i vnuci a vnučky.“

Manželé mají své kořeny v obci, do které už dávno patří. Celá vesnice se pravidelně schází pod nádhernou lípou na návsi a Votočkoví byli mezi těmi, kdo ji sázeli.

Milá paní Evo a pane Miroslave, i já se připojuji k blahopřání k tak vzácnému výročí. Přeji vám pevně zdraví, hodně síly a radosti do každého nového dne! Ať vás stále obklopuje láska a úcta vašich dětí, ať vás všechny provází Boží požehnání!

A vám, pane Miroslave, přeji už teď všechno krásné k 85. narozeninám, které zanedlouho, 5. září, v kruhu své rodiny oslavíte!

Antonie Vanišová, foto: Ladislav Stuchlík

Ladislav Vích

„Hele, Láďo, za necelý rok budeš mít kulatiny, pětasedmdesát, uděláme spolu rozhovor do Bělohradských listů,“ říkám někdy na podzim loňského roku Láďovi Víchovi. „Toho se taky nemusím dožít, to už tady nemusím být,“ odvětil Láďa a já si v duchu říkám něco o tom, že podobně hovoří skoro každý. Poslední květnovou neděli však Ladislav Vích umírá. Nemoc byla silnější než tenhle bývalý vynikající hokejový centr a fotbalový stoper.

Láďa Vích začínal s hokejem v rodných Lužanech. Tady měli ohromnou dorosteneckou partu, která dokázala na karlovarském celostátním turnaji porazit i dorost pražské Sparty. Věřte, nevěřte. Lužany - Sparta a na ukazateli skóre svítí konečných 3:2. Na vojně hrál Láďa druhou ligu v Litvínově. S Kýhošem, Důmem, Kalinou a Walterem.

V nedalekém Jirkově zase kopal fotbal. Stopéra v bé třídě. U něho však vládl hokej. Nosil dres s číslem 10 a na místě středního útočníka byl hezkou řádku roků nejlepším bělohradským kanonýrem, podle mnohých fanoušků jasná místní hokejová jednička. Kroužil na červené lajně, čekal na přihrávku od beků. A v nájezdu na golmana se potom málokdy mylil.

Je konec června a v prostorném boxu hospody U Sehnalů si čtveřice mužů v duchu přehrává film s názvem Láďa Vích. Já jsem byl pozorným posluchačem a divákem...

Ladislav Vích junior (49)

V Lužanech si táta namaloval na stodolu hokejovou branku a z lina trénoval střelbu švihem. A když jsem byl malej, tak jsem si vzal šlajfky a už jsme frčeli na zamrzlou louži pod Slivákem, kde mě táta hokejově péroval.

I velké hokej jsme spolu hráli. Já měl šestnáct sedmnáct, hrál jsem na pravém křídle, na levém Zdeněk Hátle, táta v centru a chtěl, abych pořádkem jezdil, dojížděl nahozený puky. Ve fotbale mě trénoval, vedl mužstvo, spolu jsme však nekopali. Teď v poslední době měl táta velkou radost z vnuků - Honzy a Matese, jak válí fotbal v přípravce.

Jinak byl táta pedant i na práci. Se sestrou Evou jsme přišli ze zábavy, dost pozdě, ale brzo ráno už jsme museli v pláštěnkách jít česat trešně...

Jiří Šturma, golman (letos 31. 5. 75 let)

Láďu zlákal do Bělohradu Franta Němec, kdo taky jinej. Franta říkal: „Pánové, mám zahradnictví, v létě budem sázet a pěstovat kyticky a v zimě budem hrát hokej!!! Já přišel z Hoří, Láďa z vojny v Litvínově. Nejdřív hrál Láďa centra a na křídlech měl Jardy - Béma a Weinhouera. Později mladíky - Láďu Ulrycha a Láďu Lánského. Pamatuji, jak se hrál důležitý mač v Jičíně. Byl to vlastně souboj Ládi Vícha a Hořejšího ze Sparty, který byl v Jičíně na vojně. Vyhráli jsme 4:3 a Láďa byl jasně lepší než Hořejší. Tak slyším fandý v Tanvaldě, jak křičí při hře na Láďu: „Co tady děláš, hraj za národák a ne tady!“

Když jsem se rozbruslovali, tak Láďa na mě vypálil dvě rány, víc ne, všechno si nechal na vlastní utkání. Nejvíce gólů dal Chomuticím - patnáct.

Ruda Bém, golman a švagr Jirky Šturmy (62)

Láďa měl vynikající střelbu švihem. Golfák uměl, ale moc ho nepoužíval. Na tu dobu zkrátka hodně uměl. Občas byl kritičtější ke spoluhráčům, srovnával nás s Litvínovem, což dobře nešlo. My brankáři jsme to prý měli fajn, dva tři góly jsme pustili, Vích a spol. dali vždycky víc a vyhráli se! Když Láďu začalo zlobit rameno, tak s hokejem končil. Bylo mu dvaatřicet. Fotbalové kopačky pověsil na hřebík o čtyři pět roků předtím.

Ota Blíma, hokejový sekretář a pokladník (64)

Jak nechal Láďa hokej, tak začal psát, trénovat, dělat předsedu i jezdit s autobusem pro oddíl. Většinou když písal Bělohrad, tak ho nechtěně poškodil. To se tradovalo. Láďa a já jsme se oba narodili 10. srpna. On o deset let dřív. Takže jsme v hokejové partě slavili jeho padesátku, moji čtyřicátku. A tak dál.

Láďa nevynechal jedinej fotbalovej i hokejovej zápas. Sem k Sehnalovým chodil na pivo. Přišel v půl pátý, sedl si na svoje místo u prvního stolu napravo, zády k výcepu. V půl sedmý šel pravidelně domů na zprávy. I v Radnici „na schodech“ měl svoji partu a svůj stůl. Lužanák Láďa patřil zkrátka k Bělohradu.

Ano. Láďa Vích patřil k našemu městu. Od té poslední květnové neděle je v Bělohradě nějak smutněji, pro nás pamětníky určitě.

A ještě jednu věcičku na závěr. V Kanadě, Pardubicích i na Spartě se věší ke střeše zimních stadionů dresy s číslem a jménem hráčů, kteří pro klub hodně znamenali, když skončili kariéru. U nás v Bělohradě zimák nikdy nebyl a asi nebude. Navíc k tomu krytý, se střechou. Škoda.

Já však u střechy neexistujícího místního zimáku jasně vidím bíločerný dres s číslem 10 a se jménem hokejisty - Ladislav Vích.

Eduard Čeliš, foto: archiv a Jaroslav Voves

Němý svědek

Napravo od jižního vchodu do chrámu Páně Všech svatých v Lázních Bělohradě je do obvodní zdi kostela zapuštěný 170 cm vysoký a 83 cm široký pískovcový náhrobní kámen. Byl nalezen v roce 1830 při kopání hrobu a později vsazen do chrámové zdi. Pro naše město má náhrobek historickou cenu, neboť právě s ním je spojen vznik názvu Bělohrad.

Uprostřed náhrobku je vytesána podoba rytíře, v dolní části je znak příčně dělený; ve vrchní půli je šachovnice, spodní část je prázdná.

Nad znakem je přilba s kolčím, nad ní vztyčeno poprsí muže, z jehož hlavy trčí tři pera. Kolem obrazce je nápis písmem gotickým: „Leetha Panie 1558 tu strzedu po Swatym Hawle Umrzel gest w panu urozeny pan Waczslaw Horzeniowsky z Horzeniwse a toho czasu Na Bielehradie a tuto Tielo gehu odpotziwa Ozbekawagitze Budautziho Wzkrzyssenij.“

Nevím, kdo jako první tento nápis rozluštil, přečetl a zapsal. Od té doby, tj. od roku 1830, řada historiků nápis ve svých pojednáních citovala, nikdo z nich se však nenamáhal, aby si jeho znění ověřil přímo na náhrobku.

Tím, že nápis opisoval jeden od druhého, se v něm ocitla řada chyb věcných i pravopisných. Pátral jsem po přesném znění v těch nejstarších vydáních.

Jenom namátkou: Důležitým zdrojem informací o historii našeho regionu jsou monografie Novopacka vydané v roce 1927 a 1929. Nápis z náhrobku je uveden v obou dílech. Liší se od sebe tím, že ve II. dílu je uvedeno, že V. H. „ve strzedu po swatym Hawle Umrzel...“, ve III. dílu „po swatym Pawle Usnul...“.

Tato záměna se vyskytuje často a je způsobena zřejmě tím, že velká písmena H a P jsou si v ozdobném gotickém písmu podobná.

Podstatnější chyby se dopustil jinak velice precizní architekt a profesor Antonín Cechner, jenž ve svém Soupisu památek... (1909) uvádí, že V. H. „roku 1557 po swatym Hawle Umrzel...“. Chybný letopočet od něj bez váhání opsala Mgr. Eliška Nová v Dějinách areálu zámku stavebně - historického průzkumu.

Bohuslav Beneš ve svých Dějinách farního chrámu (1889) uvádí, že V. H. „... roku 1558 ve strzedu po swatym Pawle Usnul...“. Ve všech zápisech jsou pravopisné odlišnosti, zejména ve sprežce tz a cz.

Vydal jsem se na bělohradský hřbitov, abych se dopátral přesného znění textu na náhrobku. Bohužel však nápis je dnes už těžko čitelný a místy i poškozený, takže se mi podařilo rozluštit jen několik slov.

Václav Hořeněvský z Hořeněvse je pro historii vzniku názvu našeho města významnou osobou. V roce 1556 se stal správcem tehdejší Nové Vsi a tvrze Koštofrank. Starou sešlou tvrz Koštofrank nechal zbourat a začal budovat stavbu novou. V roce 1558 (zřejmě tu středu po svatém Havlu) však zemřel. Protože již před tím byl uveden do stavu rytířského (svědčí o tom bělohradský kronikář František Petera, i vytesaná stylizovaná postava rytíře na náhrobku), nechal si říkat „pán na Bělehradě“, což má v nápisu na svém náhrobku. V době, kdy si tak nechal říkat, nový dům, který stavěl, ještě nebyl dokončen, takže od jeho bílých stěn nemohl být pozdější název Bělohradu odvozen (stavbu dokončil Jan Škopek z Bílých Otradovic až po smrti V. H.). Verze Antonína Profouse, že původní název Bělehrad vznikl ze sympatií Václava Hořeněvského k hrdinství Srbů, kteří dlouhá léta bránili své město proti nájezdům osmanských Turků, je více než pravděpodobná. Už proto, že útoky osmanských Turků, kteří drancovali území střední Evropy, představovaly smrtelné nebezpečí i pro nás. (K nám se dostali až na území Dolní Moravy a byli odsud vytlačeni až v roce 1619.)

Náhrobní kámen Václava Hořeněvského je tak němým svědkem historie vzniku názvu našeho města.

Zdeněk Prchal, foto: Ladislav Stuchlík

ZAŠPRAJCOVANÝ HRNEC

Sedím v nastartovaném autíčku a z tenisové klubovny odvážím hrnce půjčené z Radnice na víkendové občerstvení. Okýnko mám stažené a volám kamaráda tenistu, který před klubovnou rozvážně pokouje:

„Tondo, prosím tě, nemohl by ses podívat, co to tam drhne? Já jsem zařadila zpátečku, ale auto jen pekelně zarachotilo, poskočilo a teď nejede ani dopředu ani dozadu!“

Tonda kouká pod auto a zjišťuje, že mezi koly je něco zašprajcovaného.

„Auto musíme zvednout a podívat se, co tam překáží!“ navrhuje Tonda.

To už vylézám z auta a otvírám kufr, abych vyndala hever. Jaké je ale moje zděšení, když v kufru místo dvou hrnců vidím jen jeden. A tak si zpětně uvědomuji, že jsem ten jeden hrnec popadla za obě ucha a nevědomky vyndala z druhého objemnějšího kastrolu, který jsem nechala ležet na zemi a ten se při couvání zaklínil pod nápravu.

Tonda a Franta Rachota, který teď dá na tenise správcoval, dávají auto na hever a s velkým úsilím vytahují sešlápnutý, potlučený hrnec.

„Co teď?“ radíme se.

Tonda začíná duchapřítomně shánět kladívko a kus železa a jde na věc! Pochroumaný kastrol vyklepává, aby ho dal do původního stavu. Jde to ztěžka a pomalu. Navíc zjišťujeme, že čím déle ho vyfukává, tím víc se otlouká barva a vznikají další nerovnosti.

Nakonec je Tonda hotov. Své dílo pečlivě prohlídne a povídá:

„Podívej, prvotřídní to sice není, ten hrnec jako hrnec moc nevypadá, ale díry v něm nejsou. Pojď, jedeme hrnce vrátit!“

Odjíždíme do Radnice a předáváme oba hrnce hlavnímu šéfkuchaři.

„Tenhle velkej kastrol musel přejet pásák, to je hrůza!“ hudruje a nadává šéfkuchař, „ale někdo ho docela slušně vyklepal,“ dodává už klidněji a uklízí oba hrnce.

To už za mnou a za Tondou dokmitávají lítací dveře jídelny.

(pl, ps)

Vážení,

zdravíme vás z centra Anglie. Překrásné DVD z 8. května 2010 - z významného dne mého otce Jaroslava Lišky, které jste mi věnovali, jsme sledovali s celou rodinou. Až teď si zpětně uvědomuji, jak báječný pocit jsem ten den měla. Moc mě potěšilo, že má pamětní desku na tak hezkém místě u řeky Javorky a opravdu vám děkuji za to, že jste učinili vše tak mimořádné.

Mé děti a vnoučata jsou pyšní na svého dědečka, a přestože ho vždy považovali za hrdinu, nemohou zcela uvěřit tomu, co udělal v boji za svobodu. Moc o válce nemluvil, jenom v posledních deseti letech svého života nám osvětlil některé věci, o které jsme se zajímali.

V Lázních Bělohradě jsme prožili pár báječných dní a doufáme, že je znovu navštívíme - je to tak krásné město s překrásnou přírodou.

Gratulujeme kameramanovi, který natáčel obřad a pořizoval fotografie, za rychlé dodání! Tak úžasné nám připomínají ten významný den, děkuji za ně.

S přáním všeho dobrého a pozdravem všem lidem, se kterými jsme se během našeho krátkého pobytu v Lázních Bělohradě poznali.

Anna Taylor (Lišková)

Vážený pane starosto,

chceme touto cestou vyjádřit poděkování Základní škole K. V. Raise v Lázních Bělohradě za svědomitou a empatickou práci se žáky s postižením. Spolupráce s vedením školy, pedagogy a asistenty je výborná.

Pokud je to možné, otiskněte, prosím, poděkování v místním tisku. **Za Speciální pedagogické centrum Náchod**

Mgr. Iva Doudová, zástupkyně ředitelky

Zveřejňujeme dopis adresovaný odboru životního prostředí Městského úřadu v Jičíně:

Obracíme se na vás ve věci údržby pozemků v bezprostřední blízkosti kostela sv. Petra a Pavla na Byšičkách v Lázních Bělohradě. Dostali jsme informace, že stráně kolem kostela a celá plocha nad kostelem by měly být vyřazeny ze změny územního plánu pro výstavbu golfového hřiště a neměly by se pravidelně sekat.

Jezdíme na místní hřbitůvek u kostela, kde máme pohřbeného syna. Vybrali jsme mu toto krásné místo, které bývalo hezky upravované, pokud se o to staralo město Lázně Bělohrad. Pamatujeme moc dobře, jak za totality bylo okolí Byšiček zanedbané a o to více nás těšilo, jak se to po roce 1990 změnilo a jak to všichni lidé ocenili.

Každoročně se zde koná v červnu tradiční pouť,

Vážený pane starosto,

děkuji Vám mnohokrát za zaslání materiálů, které se vztahují k Jaroslavovi a Bohumilu Liškovým a stejně tak za publikaci o Josefovi Životovi a za časopis Bělohradské listy č. 3/2010. Mají přímo fantastický obsah - zajímavé články, ta grafická úprava a forma vašeho časopisu, provedení fotografií nejen z odhalení pamětní desky Jaroslava Lišky, ale též starých dobových snímků, které vypadají jako by byly nasnímány v současné době. Ten, kdo má na starosti všechno toto, zaslouží největší uznání. Za provedení všech publikací, které jste mně předal, by se nemusely stydět ty největší metropole v Evropě. Pane starosto, chci Vám ještě jednou poděkovat za rodinu Liškovu a za sebe, za úžasné zorganizování celé akce a obrovskou publicitu, nezměrnou péči a starostlivost, kterou jste vynaložil Vy, včetně Vašich kolegů, aby odhalení pamětní desky Jaroslava Lišky dopadlo k naprosté spokojenosti všech.

S mnoha srdečnými pozdravy

Ing. Karel Kapras, Třemošná u Plzně

- synovec Bohumila a Jaroslava Liškových

V posledním čísle BL za které moc a moc děkuji, je opět spousta zajímavostí, ale nejvíce mne zaujal Života z pera p. Prchala. To je opravdu krásný medailonek, já se na mistra Životu dobře pamatuji a z doslechu jsem znal i jeho místy až nuzný život. Tak trochu s nostalgii vzpomínám na to, jak na kmen javoru na Lázeňské třídě před domem, kde bydlel, pověsil jeden nebo dva obrazy s nápisem, že další originály jsou k shlédnutí a na prodej uvnitř budovy. Obrazy na ulicích Montmartru, Krakova či na nábřeží Seiny a teď na Karlově mostě byly a jsou běžné, ale u mistra Životy to byl skutečně zoufalý pokus jak něco prodat. Ono se po roce 1948 mimo jiné také změnilo složení pacientů v lázních a nebylo to jako dříve a je zase dnes, že lázeňští hosté jsou jaksi připraveni něco více utratit, než doma. Dále, mezi námi, malíři jsou navzájem vůči sobě značně kritičtí a tak tomu bylo i ze strany strýce Dlaboly. Ty společné výstavy byly ve škole, ale každý tam měl svoji třídu.

Jinak nevím, zda jste mluvili s Hanou Friedrichovou, ona měla na první pohled docela dobrý nápad, abych něco napsal o naší širší rodině. Zpočátku se mi to jevilo jako zajímavé, ale pak jsem to začal trochu promýšlet a zjistil jsem, že to, co si pamatuji, jsou historky možná zajímavé pro ty, kteří aktéry znali, ale ne pro širší čtenářskou obec, že tam aktéři často hrají roli ne zrovna hrdinskou, že by se to mohlo následníkům nelíbit a hlavně to, že jsem začal narážet na černá místa, nejedno a ne malé, a proto jsem tu myšlenku opustil. Někde u vína řeknu, jak se například přijeli do Bělohradu poprvé ukázat rodině dědeček Lenky strýc Grundman a můj otec a řadu příhod dalších.

Zdraví

Jiří Vacek

schází se tu rodáci z Lázní Bělohradu i z okolních obcí a neupravené okolí není dobrou vizitkou údržby krajiny.

Již loňského roku to bylo znát. Začínají tam růst trnky, náletové dřeviny a ostatní plevel. Argumentace o tom, že se zde vyskytují chráněné rostliny, je zavádějící. Pokud nebude vlastníkově pozemku umožněno řádně se o tuto lokalitu starat (hlavně jde o výsek trnek a ostatních náletových dřevin), nebudou se zde vyskytovat ani chráněné rostliny a malebnost okolí kostelíka bude značně narušena. Za několik málo let to bude zase vypadat tak, „že kostel nebude vidět“.

Prosíme vás, abyste nám odpověděli, jak si představujete péči o tento kus krásné bělohradské krajiny.

Děkujeme za odpověď.

Stanislav a Olga Miškovi, Nový Bydžov

Každoroční rozloučení s předškoláky se konalo 15. 6. za hojné účasti sourozenců, rodičů a babiček v sále ASL. Z obou pracovišť Bělohradské mateřské školy bylo letos vyřazeno 47 dětí. Malí frekventanti si na konec své školkovské docházky připravili pásmo složené ze šesti vystoupení, které mělo ukázat, co se ve školce naučili. Odvaha, tréma i šibalství koukalo dětem z očí, ale každý statečně přistoupil k mikrofonu a nahlas řekl, čím by chtěl v budoucnu být.

Ale doopravdy naposled se tyto děti sešly ve čtvrtek 17. 6. na zahradě mateřské školy, kde pro ně učitelky připravily program zakončený kouzelnou nocí s přespáním ve svých třídách.

(las)

Na den čarodějnic 30. dubna 2010 předal ředitel SOU Lázně Bělohrad Pavel Petr symbolický klíč od zámku starostovi města Pavlu Šubrovi a ukončil tak 51 let pobytu školy v bělohradském zámku. Slavnostního předání klíče se zúčastnilo přes 50 zaměstnanců a příznivců školy.

Od roku 1980, kdy škola přešla do své nové budovy, zůstal v zámku již jen domov mládeže. Nyní se žáci přestěhovali do nově zrekonstruovaného areálu U Lva, který je majetkem města. Žáci by však neměli zůstat U Lva natrvalo. SOU má již zpracován projekt na rekonstrukci bývalého ubytovacího zařízení v Kotykově mlýně. Po dokončení této rekonstrukce by se měl domov mládeže přestěhovat do vlastního zařízení.

(las)

Rubikon

life is game

Rytíři Rubikonu převzali prsteny!

28. června 2010 hostil Lázeňský resort Strom života slavnostní zakončení jedné z etap projektu Rubikon. Žáci 8. tříd základní školy K. V. Raise zde v doprovodu svých učitelů a pana ředitele obdrželi upomínkové diplomy jako poděkování za účast v projektu. Pět vybraných žáků bylo navíc pasováno na Rytíře Rubikonu a obdrželo od pana starosty ing. Šubra stříbrné prsteny s ručně vyrobeným emblémem. Poděkování patří vedle všech zúčastněných také vedení Anenských slatinných lázní za poskytnutí důstojného prostředí restaurace Romantica.

David Jung, manažer projektu

Ing. Svatopluk Jansta SADOVNICTVÍ

člen Společnosti pro zahradní a krajinářskou tvorbu

Zakládání, odplevelování a sečení trávníků

Výsadby okrasných stromů a keřů

Soudně znalecké oceňování stavu, hodnoty a perspektivy trvalých porostů

Nová Paka, telefon/fax: 493 722 184, GSM: 603 769 447, e-mail: sadovnictvi@seznam.cz

Právní služby v Lázních Bělohradě!

právní vztahy k nemovitostem (smlouvy kupní, darovací, věcná břemena) • stavební právo • obchodní právo
• občanské právo (včetně dědického) • rodinné právo • pracovní právo • trestní právo

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ JUDr. Michaely Vosecké Klečkové

se sídlem v Brně a pobočkami v Praze a Lysicích si dovoluje oznámit, že počínaje

6. září 2010 otevírá svoji pobočku v Lázních Bělohradě.

Naleznete nás každé první pracovní pondělí v měsíci v budově Hasičské zbrojnice, kde vám bude v době do 9 do 17 hodin (nebo dle dohody) poskytovat služby **Mgr. Ondřej Zemina**.

Objednávat se můžete již od 20. srpna 2010

na tel.čísle 737 500 833 nebo 532 150 510 nebo mailem na ondrej.zemina@vosecka.cz.

• www.vosecka.cz •

Základní
umělecká
škola

Melodie, s. r. o.

představuje svého nového pedagoga **pro taneční obor**

Mgr. art Adriána Šoltisová

(Interpret, pedagog a choreograf moderního tance)

Absolventka Vysoké školy muzických umění, obor taneční umění a pedagogika moderního tance, s bohatými pedagogickými a tanečními zkušenostmi.

Výuka bude probíhat v sídle školy v Hořicích, na pobočce v Miletíně a v Pecce.

V případě zájmu můžete své dítě přihlásit do 15. září 2010.

**V mateřské škole v Horní Nové Vsi vyučujeme
V HUDEBNÍM OBORU NA TYTO HUDEBNÍ NÁSTROJE:**

zobcová flétna, trubka, kytara, klavír, keyboard, housle a sólový zpěv.
Přijímáme děti nejen předškolního věku, ale i děti starší.

Na nové talenty se těší učitelé ZUŠ Melodie, s. r. o.

Bližší informace o výuce na naší škole Vám budou poskytnuty
na telefonních číslech 603 555 688, 777 937 387, 733 269 814, 493 623 710
nebo přímo v budově školy v Hořicích, Komenského 338.

Pátého května oslavil hráč FK Lázně Bělohrad - Pecka čtyřicátiny. Přesně měsíc před těmito kulatinami si ve Dvoře Králové při utkání s tamním béčkem už ve druhém minutě nešťastně přetrhl achilovku. Když jako záček začínal v Miletíně s fotbalem, tak mu jeho děda, velký fanda internacionála Oldy Nejdlého, dával za každou vstřelenou branku pětikorunu.

Olda Velich

Stoper. Fotbalista, jakých ve čtyřicítce zrovna moc na fotbalových hřištích Královéhradeckého kraje nebývá. Kapitán místního týmu, předseda a trenér mladší přípravky FKM Javorka, která se nedávno stala přeborníkem kraje. Absolvent Pedagogické fakulty v Hradci Králové, obor dějepis a základy společenské výchovy. Mezi jeho spolužáky byl na „peďáku“ i spartánský fotbalista Martin Hašek. Táta osmiletého Olivera, který pochopitelně kope po tátovi fotbal, a šestileté Šarloty, která začíná s bílým sportem, s tenisem.

V Miletíně jsme bydleli v řadovce blízko fotbaláku a dokonce dva roky přímo na hřišti. Tady jsem kopal za žáky. V útoku, s Pěťou Jiráskem, který pak hrál ligu v Hradci i v Jablonci. On dával osm deset gólů, já čtyři pět, vyhráli jsme s velkou převahou a s výborným skórem okres. Fotbal kopal i můj táta, dokonce s legendárním Pepou Krausem.

V jednadvaceti jsem přestoupil do Nové Paky, kde jsem hrál čtyři roky záložníka. Pak přišel Jičín, kam jsem přišel s trenérem Neumannem. První zápas jsem odehrál na pravém beku a už druhý na místě stopera a ten post mi zůstal. V Jičíně jsem kopal jedenáct sezón. Střídavě jsme hráli krajský přebor a A třídu.

V Jičíně nás trénoval i Jiří Hloušek, táta dnešního reprezentanta Adama. Malej klučina Adam jezdil s tátou ze Semil na tréninky i zápasy a čutal do balonu začal s námi. V Jičíně hráli převážně místní kluci. Jenom Pavel Nechanický z Budčevse a já jsme byli nejičínáci. Později jsme přešli s Jardou Sobotkou k vám do Bělohradu.

Mílu Lonera jsem poznal jako prvního Bělohradáka, určitě výbornej, technickej fotbalista s výbornou kopací technikou. Krátce jsme spolu kopali v Jičíně na vojně. Dobrej hráč je i Lukáš Šrám, ale měl by odevzdávat víc pro mančaft, předpoklady na to určitě má. To lze říci

o všech Jezberových. Cením si srdcařů jako jsou Vláša Nezbeda a Radek Suchánek.

Z trenérů odvedl v Bělohradě hodně Ernest Seifert, výborný člověk, za kterým kluci hodně šli. Výsoko hodnotím i Milana Frýdu a dnešního trenéra Vlášu Zajíčka, který má ohromnou zásluhu, že místní fotbal má stále vyšší a vyšší kvalitu. Neskutečně se nám podařil zářijový duel doma s Roudnicí, kdy jsme vyhráli božských 11:0. Nesmím zapomenout na řadu obětavců a tahounů, kteří samozřejmě neoddelitelně patří k bělohradskému

fotbalu...

Dělal jsem všechny sporty, které šly dělat. Hokej, tenis, pinec, volejbal, nohejbal, lyže. Teď mám velkou radost z té naší přípravky, kterou vedeme s Lukášem Čížkem. Podmínky tady v Bělohradě jsou super. Jo a taky jsem se vrátil ke kořenům. V Brtví má kořeny moje babička a v Bělohradě moje máma, která tady chodila do školy. Tak se vracím a na Kačíraku, blízko Tyršovy ulice, jsem se pustil do stavby rodinného domku. Jinak jsem moc rád ve fotbalové partě. Ta v Miletíně, Jičíně i v Bělohradě byla ohromná...

Závěrem povídání s Oldou Velichem jsme si zahráli hru Co si vybereš?

SPARTA - SLAVIA

Ani jedno, já jsem Hradečák a souboj Sparta - Slávie mně vůbec nic neříká.

PIVO - VÍNO

Zase nic, ani jedno není můj nápoj.

HISTORIE - BELETRIE

Určitě historie. (Vždyť 5. května, jako Olda Velich, se narodil i Henryk Sienkiewicz, polský spisovatel a autor historických románů - pozn. autora).

LYŽE - KOLO

Víc mě lákají lyže - sjezdovky, běžky už miň.

MOŘE - HORY

Nedovedu si vybrat, voda i kopčky jsou nádherný oboje.

BEATLES - ROLING STONES

Určitě Rolling Stones.

Určitě.

Ano, tak jako ti dnešní mladí borci, kteří začínají odpověď slůvkem určitě, tak odpovídal i čtyřicátník Olda Velich.

Já bych ještě jedno určitě k Oldovi Velichovi přidal. Určitě je Olda Velich výborný fotbalový stoper.

Určitě.

A jednu poznámku mi dovoluje na závěr.

Domnívám se, že není zrovna moc fotbalistů, kteří přišli odjinud a zapustili kořeny v našem městě.

Olda Velich tak udělal.

Eduard Čeliš,

foto: Zdeněk Balabán a autor

Mladší přípravka

Ta nejmladší družina, přípravka (ročník 2001 a mladší), bojovala se sedmi soupeři na republikovém finále v Bílině, kam se kvalifikovala jako vítěz finálového turnaje přeboru Královéhradeckého kraje.

Ten se hrál v Třebši a celek FKM Javorka tam čtyřikrát vyhrál, pouze jednou neuspěl a s dvoubodovým náskokem celý turnaj vyhrál.

I když v Bílině skončili na sedmém

místě, ukázali, že v Bělohradě se hraje a bude hrát dobrý fotbal.

Převzato z Jičínského deníku.

(bic)

foto: Zdeněk Balabán, archiv SKM Javorka

▲ **Zleva:** Jiří Kracík, Martin Kiec, Tereza Portychová, Tomáš Lejdar, Lukáš Nezbeda, Oliver Velich

◀ **Horní řada zleva:** Olda Velich, Lukáš Čížek, Lukáš Jezbera - trenéři, **stojící zleva:** Tereza Portychová, Oliver Velich, Jakub Štípek, Martin Kiec, Šimon Mesner, **spodní řada zleva:** Tomáš Ježek, Vratislav Hak, Lukáš Nezbeda, Jan Kluz, Jiří Kracík, Jakub Jezbera, **ležící:** Denisa Kadečková. Na fotografii chybí Tomáš Lejdar a Ondřej Černý.

Oskar Teimer

se narodil 15. listopadu 1932 v Lázních Bělohradě jako nejstarší ze šesti dětí. Otec vlastnil malý krámek se zbožím papírnickým nedaleko školy. Krámek poskytoval rodině obživu a určitou jistotu. Maminka byla umělecky nadaná, za zmínku stojí, že byla první ženou, která navštěvovala Sochařsko – kamenickou školu v Hořicích. Výtvarné vlohy se projeví u všech dětí i příslušníků rodiny v několika generacích.

Oskar Teimer navštěvoval obecnou a měšťanskou školu v Lázních Bělohradě. Již v mládí rád maloval, měl rád přírodu i včely. Už jako mladý chlapec se seznámil se včelařením v hájence u dědečka na Pasekách u Lukavce. Včelaření se stalo jeho velkou zálibou.

Po roce 1948 postihly rodinu „velké dějiny“ v podobě komunistické likvidace živností. Teimerovi přišli o krámek a v roce 1949 koupili malé hospodářství v Černíně, kam se s rodinou přestěhovali. Nadaný Oskar navštěvoval Rolnickou školu v Hořicích. Po roce pokračoval pětiletým dálkovým studiem Střední zemědělsko technické školy rovněž v Hořicích. Při studiu pracoval jako kreslíř pro Výzkumný ústav ovocnářský v Holovousích. Povinnou vojenskou službu nastupoval už ocejchován jako nepřítel režimu a sloužit směl pouze beze zbraně u pověstných PTP.

V roce 1963 se zapisuje ke studiu výtvarné výchovy na Pedagogické fakultě v Hradci Králové. Po promoci učil na Základní škole v Miletíně.

V polovině šedesátých let vypsal jedna americká univerzita konkurz, kterým hledala kreslíře pro encyklopedii americké květeny, již se chystala vydat. Oskar Teimer se soutěže zúčastnil - a zvítězil. A tu opět zasáhla vyšší moc. Příslušná místa žádost o vycestování nejprve dlouho posuzovala a posléze zamítla. V té době Oskar Teimer rovněž aktivně pracuje s mladými lidmi – v junácké organizaci. Pro své otevřené názory však musel v roce 1970 práci ve školství a s mládeží ukončit. V té době těžko hledal zaměstnání. Pracoval v cihelně ve Dvoře Králové, kde vykonával tu nejhrubší práci. Dále pracoval u Státních lesů, kde se mu stal úraz páteře. Po operaci v Hradci Králové přijal místo aranžéra v podniku potravin Pramen. Na konec socialismu si počkal ještě dvacet let. Do školy se vrátil v roce 1990. Učil výtvarné výchově nejprve na ZŠ Na Habru v Hořicích, posledních pět let před penzí na hořickém gymnáziu. V důchodu byl od roku 1997, ruce do klína však nesložil. Rád pěstoval kytičky, pracoval na zahradě a pečoval o svoje včelíčky. Maloval obrázky do časopisu „Pod Zvičinou“ a svými kresbami obohacoval lidem život.

Za svůj život vytvořil nepřeberné množství perokreseb, akvarelů a olejomalieb. Uspořádal přes třicet výstav. Kromě toho se svojí manželkou postavil dům, zplodil syna a dceru a zasadil nejen jeden strom.

Hana Fajková,
foto: archiv rodiny,
kresba: Oskar Teimer

Přítel **Oskar Teimer**, učitel, malíř, grafik, skaut a včelař zemřel dne 7. 6. 2010 ve své vilce v Černíně.

Na smutečním oznámení jeho pozůstalí dávají tisknout motto:

NEZÁLEŽÍ NA MNOŽSTVÍ LET
V NAŠEM ŽIVOTĚ,
ALE NA MNOŽSTVÍ ŽIVOTA
V NAŠICH LETECH.

Tak přiléhavé pro Oskarův celý život. Všichni blízcí ho znali jako pracovitěho neúnavného člověka, který ve svém životě, svém kumštu a každém svém počinání naplňoval každou vteřinu smysluplnou činností. Neznal chvilky zahanění, a proto mohl po sobě zanechat stylovou vilku s rozlehlou zahradou v Černíně plnou kreseb a obrazů. Jeho perokresby květin, bodláků, cibulí, travin a krajinných námětů z českého venkova, ale i z cest do ciziny, zaujmou pečlivostí provedení a propracováním do nejmenších detailů.

I nám včelařům přítel Oskar Teimer zanechal vzpomínku v almanachu plném jeho perokreseb. Celá příprava almanachu s ním byla konzultována a my, kteří jsme měli to štěstí se na ní podílet, jsme posvátně naslouchali jeho návrhům a obdivovali jeho tvůrčí energii. Byly to krásné chvíle rozprávění o kumštu, zahrnutí množstvím kreseb a obklopení příjemným prostředím Oskarovy pracovny.

Ing. Vlastimil Hrnčíř

Vážení a milí přátelé,

v pondělí 7. června zemřel malíř a grafik **Oskar Teimer**, dlouholetý věrný spolupracovník a ilustrátor vlastivědné čítanky Pod Zvičinou, ale také skaut, včelař a zahrádkář, znalec a milovník tohoto kraje a především dobrý člověk. Redakce časopisu Pod Zvičinou se rozhodla věnovat památku Oskara Teimera celé své podzimní

číslo, a proto prosíme všechny, kteří ho znali a měli rádi, o napsání krátké vzpomínky.

Texty v rozsahu maximálně tří normostran (normostrana = 1 800 znaků) posílejte nejlépe e-mailem na adresu: oldriska.tomickova@seznam.cz.

Vzpomínky je rovněž možné dodat v rukopisné či strojopisné podobě poštou nebo osobně do hořického muzea,

a to nejpozději do 20. září 2010. Příspěvky musí být podepsané a opatřené zpátečním kontaktem a redakce si vyhrazuje právo jejich případného upravení. Vítány budou také zajímavé fotografie, které vám po otištění vrátíme.

Těšíme se na vaše příspěvky a věříme, že nám pomůžete uchovat paměť o tomto vzácném člověku.

Za redakci

Oldřiška Tomíčková

Strašidelná Bažantnice

